

Het Koloniaal Weekblad

Orgaan der Vereeniging

OOST EN WEST

Opgericht door Kolonel G. E. V. L. van Zuylen. 21 Maart 1900.

„Het Koloniaal belang is een algemeen Nederlandsch belang.”

Abonnementsprijs per jaar:

Vrij aan huis of franco per post binnenland, bij vooruitbetaling. f 2.50
Voor Oost-Indië en het Buitenland „ 4.—
Afzonderlijke nummers „ 0.05

Prijs der Advertentiën:

Per vakje f 2.—
Bij contract reductie.

MEDEDEELINGEN of INGEZONDEN STUKKEN moeten worden geadresseerd „aan de Redactie-Commissie”, en gezonden aan de Presidente: 7a HEERENGRACHT, DEN HAAG.

Voor Administratie en Verandering van Woonplaats wende men zich tot den Heer W. VAN DER ZIJL, 51 Verhulststraat. □
Voor Advertentiën tot de Drukkerij „LUCTOR ET EMERGO”, AMALIA VAN SOLMSSTRAAT, Telefoon 4424, beiden DEN HAAG.

Inhoud van dit nummer.

Jaarverslag aangaande den staat der Vereen. „Oost en West” en hare verrichtingen gedurende het jaar 1910. — Tentoonstelling van Gajosche Nijverheid. — Het sultanaat van Lingga, Riouw en Onderhoorigheden. — Uit de O.-I. Mail. — West-Indië. — Wat de Inlander zegt. — Wat de Chinees vertelt. — Feuilleton. — Van Vreemde Koloniën. — Een handige Wandkaart van Ned. Oost- en West-Indië. — Oost- en West-Indisch Literatuur-Overzicht. — Leestafel. — Mededeelingen. — Officieele Berichten.

Jaarverslag aangaande den staat der Vereeniging „Oost en West” en hare verrichtingen gedurende het jaar 1910.

III.

Vergelijkende opgave van het aantal leden der Vereeniging „Oost en West” over de jaren 1909 en 1910.

AFDEELINGEN.	AANTAL LEDEN.						
	1909			1910			
	M.	Vr.	To-taal	M.	Vr.	To-taal	
Hoofd- bestuur	a. Nederland	132	43	175	144	31	175
	b. Ned. Oost-Indië	216	22	238	252	16	268
	c. Ned. West-Indië	72	2	74	65	2	67
	d. Buitenland	27	1	28	26	3	29
Amsterdam		134	10	144	133	20	153
Apeldoorn		73	30	103	66	30	96
Arnhem		54	4	58	55	6	61
Breda		35	10	45	29	12	41
's-Gravenhage		605	296	901	645	304	949
Leiden		103	5	108	111	4	115
Nijmegen		73	8	81	73	8	81
Rotterdam		65	10	75	61	8	69
Utrecht		58	19	77	65	22	87
Zuffen		36	4	40	33	2	35
		1683	464	2147	1758	468	2226

g. Vergaderingen.

De Jaarlijkse Algemeene Vergadering had plaats op Zaterdag 9 Juli 1910 te 's-Gravenhage.

Deze werd op dienzelfden dag voorafgegaan door eene Hoofdbestuurvergadering.

Voorts werden de voorgeschreven Hoofdbestuurvergaderingen gehouden:

a. op Zaterdag 23 April 1910 en b. op Zaterdag 26 November 1910.

De gecombineerde vergaderingen van het Dage-lijksch Bestuur met de Redactie-Commissie van het Koloniaal Weekblad werden, behalve in de maand Augustus, regelmatig gehouden op den derden Don-derdag van elke maand, des avonds ten 8½ ure, in het gebouw Heulstraat 17.

h. Goedkeuring der Huishoudelijke Reglementen van de afdelingen Amsterdam en Nijmegen.

In de Hoofdbestuurvergadering van 23 April 1910 sub. XIII werden de Huishoudelijke Reglemen-ten van de afdelingen Amsterdam en Nijmegen goedgekeurd.

Hiernevens volgt een Algemeen Overzicht van het ledental der Vereeniging op 31 December 1910, en de daaruit voortvloeiende inkomsten.

3. Werkzaamheid van het Hoofdbestuur:

a. Samenwerking met het Koloniaal Museum te Haarlem.

In het verslag over het jaar 1909 (zie ook de Koloniale Weekbladen van 1909 Nos. 43 en 51, alsmede van 1910 No. 6), werd reeds be-kend gesteld, dat, naar aanleiding van onze cor-respondentie met den Minister van Binnenlandsche Zaken, ter zake van het adres, inhoudende het ver-zoek om op de scholen meer plaats te geven aan het aardrijkskundig onderwijs onzer Oost- en West-Indische bezittingen, door het Hoofdbestuur — in overleg met de Propaganda-Commissie — het noodige was verricht om de aandacht van het Kolo-niaal Museum te Haarlem nog eens te vesti-ge op de door dat Museum gepubliceerde beschei-den.

Het resultaat dier bemoeiingen is geweest, dat bij schrijven van den Directeur van het Koloniaal Museum van 14 Februari 1910 No. 186, de hulp van ons Hoofdbestuur werd ingeroepen, ten einde te bewerken, dat de toevvoer van materiaal aan ge-meld Museum meer geregeld en in ruimer mate ge-schieden kon dan tot nu toe het geval was geweest.

Naar aanleiding daarvan en — onder overlegging van een opgave van de grondstoffen en voortbreng-selen uit Oost- en West-Indië, welke door het Kolo-niaal Museum werden verlangd ten behoeve van de Schoolverzamelingen, werd bij onzen brief van 24 Februari 1910 No. 2 de tusschenkomst van on-zen vertegenwoordiger in Ned.-Oost-Indië ingeroepen met verzoek dit onderwerp met de Indische autori-teiten te bespreken en ons van den uitslag zijner bemoeiingen mededeeling te doen.

Op het einde van het verslagjaar waren ten deze nog geen resultaten verkregen, doch het Hoofd-bestuur was werkzaam en streeft er naar deze aan-gelegenheid haar beslag te doen krijgen.

Het onderwerp aan het aardrijkskundig onderwijs der Indische bezittingen op de scholen meer plaats te geven, hield ook de Vereeniging van Leeraren der Nederlandsche gymnasiën bezig, en vond een warm voorstander in Professor Niermeier, die in de vergadering der Leeraren van 25 Augustus 1910 te 's-Hage gehouden, en welke door onzen voorzitter werd bijgewoond, eene voordracht hield, welke de strekking had de wenschelijkheid te betoogen, dat het onderricht in de klassieke talen op de gymna-siën zou worden ingekrompen en het aardrijks- en geschiedkundig onderwijs meer op den voorgrond zou worden gebracht.

In aansluiting daarmee steunde het Hoofdbestuur de van de Naamlooze Vennootschap „Haarlemsche Photo- en Lithografische Inrichting „De Tulp” (zie Kol. Weekblad 1910 No. 42) uitgaande uitgave van een pracht-plaatwerk, getiteld „Onze Indische Kolo-niën” met tekst, onder leiding van de heeren Pro-fessoren Niermeier en Nieuwenhuis.

ALGEMEEN OVERZICHT VAN HET LEDENTAL DER VEREENIGING OP 31 DECEMBER 1910 EN DE DAARUIT VOORTSPRUITENDE INKOMSTEN.

Nummer.	Ressort.	Afdelingen.	Aantal leden op het einde v/h. jaar 1909						Aantal leden op het einde v/h. jaar 1910						BEDRAG DER CONTRIBUTIES.																Totaal	Bedrag der contributiën.	Inkomsten Hoofdbestuur en Bijdragen van de afd. aan het Hoofdbestuur.
			Man-nen.		Vrou-wen.		Totaal	Man-nen.		Vrou-wen.		Totaal	1.00	1.50	2.00	2.50	3.00	4.00	4.50	4.99	5.00	6.00	7.50	10.00	12.00	12.50	15.00	20.00					
1.	Hoofd- bestuur.	1. Nederland . .	132	43	175	144	31	175	10	77	31	37	5	—	—	—	—	—	—	—	13	—	—	2	—	—	—	—	—	—	175	f 380.00	
		2. Buitenland . .	27	1	28	26	3	29	—	5	1	14	3	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	29	- 83.50		
		3. West-Indië . .	72	2	74	65	2	67	—	—	—	65	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	67	- 177.50		
		4. Oost-Indië . .	216	22	238	252	16	268	—	—	—	232	10	1	—	—	—	—	—	—	17	3	—	1	4	—	—	—	—	268	- 775.00		
			477	68	545	487	52	539	10	82	32	348	18	1	—	—	—	—	—	37	3	—	4	4	—	—	—	—	539	f 1416.00	f 1416.00		
2.	Afdeel. in Nederl.	1. Amsterdam	134	10	144	133	20	153	2	55	27	52	4	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	4	—	—	—	—	—	153 ^{a)}	- 360.50	- 114.75	
		2. Apeldoorn . .	73	30	103	66	30	96	—	74	17	3	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	96	- 160.50	- 72.00	
		3. Arnhem . . .	54	4	58	55	6	61	8	30	5	12	1	1	1	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	61	- 119.50	- 45.75	
		4. Breda	35	10	45	29	12	41	—	35	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41	- 66.00	- 30.75	
		5. 's-Hage . . .	605	296	901	645	304	949	10	436	110	243	30	10	—	—	—	1	90	3	1	11	—	1	1	1	—	—	—	949 ^{b)}	- 2259.49	- 711.75	
		6. Leiden . . .	103	5	108	111	4	115 ^{c)}	—	67	25	16	2	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	115	- 223.00	- 86.25	
		7. Nijmegen . .	73	8	81	73	8	81	5	54	5	12	2	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	81	- 147.00	- 60.75	
		8. Rotterdam .	65	10	75 ^{d)}	61	8	69	—	23	3	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—	—	1	—	—	—	—	69	- 183.00	- 51.75	
		9. Utrecht . . .	58	19	77 ^{e)}	65	22	87	2	39	18	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	87	- 186.50	- 65.25	
		10. Zuffen . . .	36	4	40	33	2	35	—	14	5	14	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35	- 72.00	- 26.25	
			1683	646	2147 ^{f)}	1785	468	2236 ^{g)}	37	909	250	758	60	13	1	1	159	6	2	20	4	1	2	1	2226	f 5193.49	f 2681.25						

TOELICHTINGEN: 1) Waaronder 174 donateurs.
2) Waaronder 68 leden van de Studenten-Afdeeling.
3) Waaronder 197 donateurs.
4) Waaronder 1 lid van f100 in eens.

De inkomsten van het Hoofdbestuur zijn: a. contributies Hoofdbestuur f 1416.00
b. idem van de afdelingen . - 1265.25

Totaal f 2681.25

b. Verzoek aan de Regeering om toekening eener subsidie groot f 10.000 ten behoeve van cinematografische opnamen in Ned.-Indië.

Een drietal heeren, allen wonende te Amsterdam, hadden zich tot ons Hoofdbestuur gewend met het verzoek hunne plannen om cinematografische opnamen in Ned.-Indië te doen en die dienstbaar te maken aan de verbreiding der kennis omtrent de overzeesche bezittingen onder de verschillende klassen van het Nederlandsche volk, te willen steunen en onze tusschenkomst te willen verleen voor het aanvragen van een Regeeringssubsidie als bijdrage in de kosten van uitvoering, groot f 10.000.

Aangezien het Hoofdbestuur van meening was, dat het op den weg der Vereeniging lag om ernstige plannen tot opwekking van sympathie voor onze bezittingen in Azië tot betere waardeering van de toestanden aldaar door verspreiding van ruimere kennis omtrent die bezittingen naar vermogen te steunen, werd aan het bovenvermeld verzoek gevolg gegeven en aan den Minister van Koloniën in overweging gegeven, onder zekere voorwaarden, zoodra de gelegenheid zich daartoe mocht voordoen, aan de Wetgevende Macht te willen voorstellen, voor éénmaal, een bedrag van f 10.000, of zooveel als die Departementschef zou kunnen goedvinden toe te staan voor het omschreven doel.

Bij missive van 3 Augustus 1910, No. 62 Afd. A1 werd ons echter door dien Departementschef medegedeeld, dat tegen de inwilliging van dit verzoek bezwaar bestond.

c. Oprichting van fondsen.

1e. tot ondersteuning van personen, commissiën en instellingen;

2e. voor bijstand, opvoeding en leiding van in Europa studeerende Indische jonge lieden.

Op de Begrooting van het jaar 1911 werd als bijdrage in het Ondersteuningsfonds eene som van f 100.— en voor de Studie-Commissie een bedrag pro memorie uitgetrokken.

Uit de ontvangen opgaven van de door den leerling Punselie op de Hoogere Burgerschool te Rotterdam behaalde cijfers bij de algemeene repetities, kon reeds worden verwacht, dat hij met goed gevolg het eindexamen dier onderwijsinstelling zou afleggen.

Hij slaagde dan ook daarin op voldoende wijze, en is thans ingeschreven aan de Technische Hoogeschool te Delft.

Hij blijft te Rotterdam inwonen bij den heer F. J. Vaes, werktuigkundig-ingenieur, tevens leeraar aan de H. B. S. aldaar, terwijl zijne verdere belangen aan het afdelingsbestuur zijn toevertrouwd.

In verslagjaar werd verder de bemoeienis onzer Vereeniging gevraagd voor een ander West-Indischen jongeling, die te Arnhem zijne studies en opvoeding voltooide.

Thans is hij tot de Universiteit te Leiden toegelaten, ten einde zich te bekwamen voor Oost-Indisch Rechterlijk ambtbaar en zal hij — desverlangd — op den steun der Vereeniging kunnen rekenen.

Met het oog op zijne bekwaamheden, ijver en toewijding trok de Vereeniging zich ook zijne geldelijke belangen aan.

Voorts werd dit jaar onze belangstelling gevraagd voor een Semarangschen jongeling, op grond van zijn artistieke aanleg, die, bij behoorlijke ontwikkeling, een schoone belofte voor de toekomst inhield, terwijl zijne onderwijzers zijn ijver en goed gedrag ten zeerste prezen.

Na overleg met de Studie-Commissie was het oordeel van het Hoofdbestuur, dat het geheel instemde met de wenschelijkheid om den jongeling in een andere omgeving te brengen, doch dat hij vooreerst nog meerdere studies moest maken, wilde hij bijv. met vrucht de lessen op een Teeken-Academie volgen.

Tentoonstelling van Gajosche Nijverheid.

Deze kleine, doch daarom niet minder belangwekkende tentoonstelling in Boecatan, Heulstr. 19, den Haag, trekt vele bezoekers, onder wie er ook enkelen waren, die, zelve in het Gajoe-land of de aangrenzende gebieden geweest zijnde, aan de andere, minder ingewijde bezichtigers vele wetenswaardige bijzonderheden wisten mee te deelen.

De heer J. E. Jasper schreef in Het Vaderland van j.l. Zaterdag een uitvoerig artikel over deze tentoonstelling. Ten zeerste hopen wij, dat ook de andere dagbladen hunne bijzondere aandacht op deze zeldzame verzameling zullen willen vestigen, en daarvan getuigenis afleggen, mede tot bevordering van meer algemeene bekendheid met de koloniën onder het Nederlandsche volk.

Het werk van Prof. Snouck Hurgronje, dat menige bladzijde aan de Laut-Tawarstreken wijdt, ligt ook in Boecatan ter kennisname voor belangstellenden.

De tentoonstelling blijft nog tot het begin van Maart geopend, iederen werkdag van 10—6 uur.

In de achterzaal van Boecatan is gelegenheid tot uitrusten, onder het gebruik van een kopje thee.

Het sultanaat van Lingga, Riouw en Onderhoorigheden.

Een Regeeringstelegram van 10 dezer meldde, dat de Sultan van Lingga, Riouw en Onderh. en de opvolger in het bestuur (Tengkoe Besar), van dat landschap door den gouv.-generaal uit hun waardigheid zijn ontzet. Het Vaderland van 11 dezer merkte naar aanleiding daarvan op: „De verhouding van dat zelfbestuur tot het Ned.-Ind. gouvernement is niet bij eene zg. „korte verklaring“, of „Atjeh-verklaring“, geregeld, doch behoort nog tot de weinige bevoorrechte besturen, wier verhouding bij een politiek contract, i. c. dateerende van 18 Mei 1905, zijn omschreven.

Niettemin beteekent de handhaving van zoodanigen contractvorm allermindst eene bestendiging der onthoudingspolitiek, zooais duidelijk blijkt uit artikel 13 van het vigeerend politiek contract met Lingga, Riouw en Onderh., waar 't zegt: „Het leenbestuur zal met rechtvaardigheid besturen, het welzijn des volks bevorderen en alle door de vertegenwoordigers van het gouvernement dienaangaande verstrekte raadgevingen opvolgen.“

De redenen voor het ontslag van den Sultan en zijn opvolger zijn volgens het telegram: „herhaaldelijk voorgekomen overtredingen van de bepalingen van het vigeerend politiek contract van 18 Mei 1905, en de door hen in den laatsten tijd tegenover ons gezag aangenomen houding.“ Deze grieven dateeren vermoedelijk sedert het optreden van den tegenwoordigen resident van Riouw, den heer de Bruin Kops, wiens streven het is, de verhouding van het Inlandsch zelfbestuur en het gouvernement op beteren grondslag, dan thans het geval is, te vestigen.

Zoo werd in overleg met den Sultan een regeling getroffen betreffende de rechtspraak, welke, wat onpartijdigheid en oordeelkundigheid aangaat, nog veel te wenschen overlaat. Voortaan zullen de vonnissen van de Mehrakansah, de hoogste rechtbank in het Sultanaat, de onderteekening van den Sultan en van den resident behoeven alvorens in staat van gewijsde te verkeer. Dit in verband met de omstandigheid, dat al de rechtszittingen door een gouvernementsambtenaar als adviseur bijgewoond worden, brengt de inheemsche rechtspraak in het Sultanaat genoegzaam onder het toezicht en de leiding van het Europeesch bestuur.

Te Penoemba (afd. Lingga) belegde de resident eene conferentie met de amirs en wakils van den sultan, ten einde ook met hen bestuursbeginselen te bespreken en middelen te beramen ter verbetering van toestanden.

Nu kan het wel waar zijn, dat die amirs en wakils genegen zijn tot samenwerking en dat de kleine man met die nieuwe regeling zeer is ingenomen*), een feit blijkt het toch, dat de positie der beide hoogste Ind. waardigheidsbekleeders voornoemd daardoor achteruitgaat in de oogen der bevolking, alsook het prestige der Mohammedaansche geestelijkheid, die in de inheemsche rechtspraak mede veel heeft in te brengen. En dat de sultan en zijne familielieden goede Mohammedanen zijn, moge blijken uit de volgende mededeeling uit het Kol. Verslag 1910 kol. 37-38: „Uitbreiding van den Islam werd niet waargenomen; de bevolking is weinig godsdienstig. Alleen te Penjingat, de zetel van den sultan van Lingga-Riouw, heerscht een opgewekter godsdienstig leven, voornamelijk onder leiding van eenige leden der sultans-familie. De aldaar door den sultan opgerichte school werd echter opgeheven.“

Te verwonderen zou het dus niet zijn, wanneer de sultan en zijn opvolger te kort waren geschoten in het hun voorgeschrevene in de laatste zinsnede van art. 13 hierboven vermeld.

De zaak verdient aller aandacht, ook omdat voor het oogenblik nog de gegevens ontbreken, om een onpartijdig en juist oordeel uit te spreken.“

Deze meening wordt vrij algemeen door de geheele Nederl. pers gedeeld. Latere berichten melden, dat de Sultan van Riouw naar Singapore is uitgeweken. Reuter seinde van daar:

„De Sultan van Riouw, die op het oogenblik hier vertoef, heeft in de bladen een protest geschreven, waarbij hij opkomt tegen zijn afzetting, en betoogt, dat de Nederlanders reeds jarenlang een politiek voerden, welke ten doel had zijn macht geleidelijk te beperken.“

In het Journal des Débats komt het volgende bericht voor:

*) Zie het politiek verslag van de residentie Riouw en Onderhoorigh. over de maand Juli 1910.

GEBROEDERS DOMHOFF.

HOFKLEEDERMAKERS v. Z.K.H. DEN PRINS DER NEDERL.
Parkstr. 8, DEN HAAG, Tel. 3092

Gala-Costuums. — Uniformen. — Rij- en
Automobiel-Kleding. — Pelterijen.

Dames Wandel-, Rij- en Automobielkleding.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP

Maatschappij tot Exploitatie van Onroerende Goederen
„MOOI NEDERLAND“,

gevestigd te 's-Gravenhage, Koningin Emmakade 107,

exploiteert uitsluitend fraai en gezond gelegen terreinen in Nederland, o.a. het Villa-Park „Berg en Dal“ (Sterrenberg en Keteldal). Gemeente UBBERGEN.

Gelegen aan de beide groote wegen Nijmegen—Kleef, 80 Meter boven 't water, zuivere zandbodem, fraai en afwisselend houtgewas, schoone vergezichten, geregelde tramverbindingen, ruime en gemakkelijke verkeerswegen. Ontoerpen Electriche Bergtram door het geheele terrein.

Terreinen van alle afmetingen te bevragen aan het Kantoor der Vennootschap en bij den Heer A. CREMERS te Berg en Dal (bij Nijmegen).

Vestigt U in NIJMEGEN!

Voor inlichtingen wende men zich aan het SECRETARIAAT voor

NIJMEGEN VOORUIT!

M. CROMMELIN, Voorzitter.
ALOYS B. JANSEN, Secretaris.

C. HOYNG,

SPUISTRAAT 20/22 - DEN HAAG.
Amsterdam - Utrecht.

Onze geïllustreerde catalogus is een uitstekende handleiding om zich op huishoudelijk gebied in te richten.

Tafelserviezen - Glaswerk - Lepels
Vorken - Messen - Gasolinelampen.

PRIJSCOURANT GRATIS.

TOKO-BAHROE, Interc. Tel. 4796.

VAN KINSBERGENSTRAAT 126, DEN HAAG.

SPECIAL INGERICHT VOOR:

Indische ingrediënten en Conserven voor
de rijsttafel.

DIRECTE AANVOER UIT NEDERLANDSCH-INDIË.
W. BARNAS & DIEMERS, - Importeurs.

N. BLOM,

NIJEUWE HEERENGRACHT 9.

AMSTERDAM, - TELEFOON 8320.

BEËEDIGD EXPERT IN JUWEELEN,
GOUD- en ZILVERWERKEN.

TELEPHOON
3709.

CROES & Co., Spui 231, DEN HAAG.
METAALWARENFABRIEK.

fabriceeren met steeds toenemend succes hun

Nieuw-Systeem WRRM ETENDRAGERS (Koksduk).

voor uitzending van Warmblijvende Diners,
voorzien van dubbele isoleerende wanden.

2	3	4	6
f4—	f4.50	f5—	f6.50 per stuk,

dezelve met aluminium binnenwanden
f5.25, f6.—, f6.75 f7.75 per stuk.

Bijbehorende stellen Schaaltjes en Deksel

Email f2.25, f2.50, f3.—, f3.50

Aluminium -3.25, -3.50, -4.25, -4.75

Alum. Tusschendeckels -1.— -1.25, -1.50, -2.—
per stel.

Bij groote hoeveelheid speciale prijs.
EXPORT naar OOST en WEST.

„De sultan van Java ontroond. Sedert eenigen tijd werkten de sultan Rioum en zijn zoon in het geheim tegen het bestuur. Zij hadden geweigerd de Nederlandsche vlag te hijschen”..... enz.
 Zoo worden de lezers van een groot Fransch dagblad ingelicht omtrent de ontrooning van den sultan van Lingga-Riouw, merkt het Alg. Handelsblad op.

Uit de O.-I. Mail.

In de **Weekoverzichten** van 18 en 25 Januari van het Christelijk Weekblad *De Banier* lezen wij: „Ambtenaren kunnen nu reeds na 6-jarigen dienst verlof krijgen. Of er nu meer liefhebbers zullen komen?

Treurige onthullingen werden gedaan omtrent de omkoopbaarheid van vele politieambten te Batavia. Gelukkig wordt de politie „gereorganiseerd.”

De Indische Universiteitsvereniging gaat aan het werk. Een cursus zal gegeven worden in Crimineele Anthropologie. Net, wat we hier noodig hebben! Maar, als ze eens met enkele anthropologie begonnen?

De heer Colijn verkreeg eervol ontslag uit den Indischen dienst.

Bij honderden komen de nieuwe hadji's uit Meka terug. Ditmaal brengen ze ook de pestziekte mee. Een 1000-tal hadji's moesten althans op Onrust in quarantaine. Men hoopt, dat het wel bij één geval blijven zal.

De Westmoesson begint gelukkig wat flinker door te komen.

De eerste leening, door de gemeente Batavia uitgeschreven, is 44 maal volteekend. Geld genoeg; behalve voor allerlei Christelijken arbeid.

Het N. v. d. D. ag looft f 1000 uit voor den Nederlandschen vliegenier, die voor het eerst van Weltevreden naar Soekaboemi vliegt.

Dit jaar zal de concept-begrooing vòòr de verzending naar Holland in Indië gepubliceerd worden. Uitstekend, mits men zich maar niet te veel van de Indische critiek voorstelt.”

Aldus bovengenoemd periodiek.

Een aardschuiving. In 't dal van Soengei Landir in Oud-Agam, westkust van Sumatra, heeft een aardschuiving plaats gehad. Tien vrouwen en een man werden gedood. Zoo meldten de bladen van Sumatra's Westkust.

De **Cholera** schijnt tegen einde Januari j.l. toch van Batavia afscheid te hebben genomen. De laatste Inlander, aan die ziekte lijdende, werd genezen uit het hospitaal ontslagen. Ook van elders kwamen gunstige berichten.

In het verslag van Bali en Lombok werd o.m. opgemerkt:

De zwaar geteisterde streken werden herhaaldelijk door den besturende ambtenaar in gezelschap van den inlandschen geneeskundige bezocht en de te nemen maatregelen op eenvoudige en bevattelijke wijze aan de bevolking kenbaar gemaakt. Op aanvraag werd in het begin van October j.l. de eerste bezending cholera-serum van het Parc-vaccinogène ontvangen en bij de Europeanen, die zich daartoe bevestigd hadden verklaard, met de injectie begonnen. Daarna kwamen de inlanders aan de beurt van de meest besmette kampongs, nadat hun de toepassing en de werking goed duidelijk waren gemaakt; van dwang was nergens sprake. Sedert wordt de entstof geregeld ontvangen en met succes toegepast.

Van de 922 aangetastten stierven 634 personen; geen der met serum behandelde liepen overleden werd door cholera aangetast.

Onderwijs op Bali en Lombok. De nieuwe inlandsche school te Pabean (Bali) werd op den 14en October j.l. met 64 leerlingen geopend; de normaalcursus werd bij de opening (op den 17en d.a.v.) 14 leerlingen. Het aantal kinderen op de hollandsch-chineesche school bedroeg op ultimo van verslagmaand 49. Op 31 October j.l. werd de inlandsche onderwijsinstelling te Bangli (Zuid-Bali) geopend met 60 leerlingen; op 17, 18 en 19 t. v. respectievelijk de particuliere scholen te Laboean-Hadji, Sakre en Tandang Loewar, alle in Oost-Lombok gelegen en wel met 45, 43, en 53 kinderen. Als merkwaardigheid dient nog vermeld, dat onder de 36 nieuw ingeschreven leerlingen op de gouvernementsschool te Selong (Oost-Lombok) sasaksche meisjes zijn.

De prijsdaling van Javasuiker in Britsch-Indië. In de korte berichten van het dep. v. landb. staat de volgende mededeeling van den w.n. consul-generaal van Nederland te Calcutta:

Tengevolge van de groote productie van Europeesche bietsuiker en de daardoor ontstane prijsdaling worden door de handelaren in Javasuiker over geheel Britsch-Indië belangrijke verliezen geleden.

Voor Karachi alleen wordt het verlies geschat op Rs. 5.600.000.

Wanneer men bedenkt, dat de speculatieve transacties in Karachi slechts van betrekkelijk geringen omvang zijn, vergeleken bij de omzetten in andere steden, terwijl, volgens cour. berichten, groote hoeveelheden zich in zwakke handen bevinden, dan is het begrijpelijk, dat de December- en Maart-verschepingen met bezorgdheid worden tegemoet gezien. Reeds zijn verscheidene faillissementen in den bazar voorgekomen, zoowel te Karachi als te Calcutta, en groote partijen suiker, die door de koopers zijn geweigerd, worden dagelijks in het openbaar verkocht.

Marinenieuws. Onder dit hoofd schrijft het Soer. Hblad:

De Hertog Hendrik, die eenige dagen geleden in het dok werd opgenomen om nagezien te worden, is heden weer te water gelaten.

De Tromp is naar Cheribon vertrokken voor het houden van schietoefeningen.

De Soembawa, die pas uit het dok is gekomen, heeft de bemanning van de Lombok gekregen en zal binnenkort een proeftocht maken, om daarna Cheribon-waarts te gaan voor het doen van opnemingen.

De gouvernementsschooner Glatik is buiten dienst gesteld.

De Albertina, een stoomer ter beschikking van de residenten der buitenbezittingen, heeft eenige reparatiën noodig en is daarom in het bassin opgenomen. Er is aangedrongen op het meer spoedig beschikbaar stellen van dezen stoomer.

De Telegraaf, welk schip eveneens eenige herstellingen heeft ondergaan, kreeg de telegrafische opdracht, zich tot nader order tot vertrek gereed te houden.

Het flottieljevaartuig Edi zal waarschijnlijk tot gouvernementsschooner worden gedegradeerd.

Het opnemingsvaartuig Van Doorn ondergaat binnenkort eenige reparaties.

Verder zal er op de werf van het marine-etablissement een nieuwe stoomer worden gebouwd, type Hercules.

De nieuwe stoombaggermolen komt binnenkort gereed.

Een zeldzaam feest. Te Buitenzorg is Zaterdag 21 Januari j.l. een zeldzaam feest gevierd geworden. De algemeen bekende en hooggeachte gepensioneerde generaal-majoor J. P. Ermeling had zijn tachtigste levensjaar volbracht. De dag is niet onopgemerkt voorbijgegaan; de krasse grijsaard heeft overal in Indië vrienden en vereerders.

De Jaarmarkt-tentoonstelling te Soerabaja. Blijkens het programma zal de zesde jaarmarkt-tentoonstelling plaats hebben op een terrein van 54000 M. en geopend worden op Zaterdag 29 Juli, om op 31 Augustus 's nachts om 12 uur gesloten te worden.

In afwijking van hetgeen vorige jaren heeft plaats gehad, zal de pasar dit jaar in drie hoofdafdeelingen worden gesplitst, en wel:

- 1e. een afdeling voor zuivere inlandsche nijverheid en kunstnijverheid;
- 2e. een afdeling voor europeesch-inlandsche nijverheid enz. (n.l. van nijverheid en industrie door inlanders onder europeesch toezicht);
- 3e. Een internationale afdeling.

De inlandsche en europeesch-inlandsche tentoonstelling zullen op 13 Augustus gesloten worden, terwijl de internationale afdeling tot 31 Augustus geopend blijft.

De klasse-indeeling der inzendingen is als volgt: Groep A: inlandsche nijverheid en kunstnijverheid: klasse I metaalbewerking; klasse II, houtbewerking; klasse III, vlechtwerk; klasse IV, batikkunst en aanverwante onderdeelen; klasse V, weefkunst; klasse VI, lederbewerking; klasse VII, bewerking van hoorn, been, schildpad, schelp, paarlemoer en ivoor; klasse VIII, steen- en aardewerk; klasse IX, vruchtensappen, siropen, enz.; klasse X, jacht en visscherij; klasse XI, modellen hoor huizen, bruggen, padischuren, enz.

Groep B: inlandsche muziek-instrumenten.

Groep C: inlandsche teeken- en schilderkunst, waarbij dit jaar gevoegd wordt fotografeeren, en wel voor vakfotografen en amateurs.

Groep D: werktuigen voor inlandschen landbouw en landbouw-industriele doeleinden.

Groep E: tuinbouw.

Groep F: pluimvee.

Groep G: moderne chineesche nijverheid.

De bekroningen voor de internationale afdeling zullen later vastgesteld worden; evenals in Europa zullen diploma's worden uitgereikt, die den bekroonde het recht geven, op eigen kosten een gouden, zilveren of bronzen medaille aan te schaffen. Eere-diploma's worden bovendien beschikbaar gesteld.

N.V. BERLITZ-SCHOOL Mij.

welbekend bij allen die met verlof in Nederland vertoeven.
Noordeinde alleen 42^B, boven Maison KRUL.
 Telefoon 6318.

TALEN: DUITSCH, ENGELSCHE, FRANSCHE, ITALIAANSCH, SPAANSCH ENZ.
 door ontwikkelde leeraren, uit de desbetreffende landen, die eene zuivere uitspraak vrij van dialect bezitten.
 Om teleurstellingen te voorkomen, lette men vooral op het juiste adres **Noordeinde 42b**, boven maison Krul.

Exploitatie-Maatschappij

PARKEN „GROOT-HAESEBROEK” en „OUD-WASSENAAR”.

Kantoor: **Willem de Zwijgerlaan 3**, Tel. Schev. 621.
 Bijkantoor: **Electrische Centrale**, Ingang Oud-Wassenaar, Achterweg, Tel. 419.

Wie het geheele jaar door genieten wil van prachtige natuur en heerlijke lucht,
 Wie lage belasting wil betalen en toch van het stadsleven wil genieten,
 Wie rust verlangt na zijn werk
 Die bouwt op „OUD-WASSENAAR” of „GROOT-HAESEBROEK”.
 Grond tegen lage prijzen, zuivere zandbodem en drinkwater, electriciteit voor kracht en licht aanwezig.
 Als proef kan in het uitstekend ingerichte en verwarmde HOTEL „KASTEEL OUD-WASSENAAR”, dat de geheele winter openblijft tegen billijk tarief pension worden genomen.
 Geregelde **AUTOMOBIELDIENST** met Den Haag.
 Inlichtingen ten Kantore der Maatschappij op Oud-Wassenaar of bij de Architecten der Mpij. Z. HOEK en J. TH. WOUTERS, Waldeck-Pyramontkade 133, Den Haag, Telefoon Haag 2608.

Opgericht 1840.

Pianohandel. Hofleverancier.

Tel. 3689.

Hoofdvertegenwoordiger:

Kastner AutoPiano's.	Schledmayer, Ritmüller, Rachals, Dörner.
----------------------	--

ELECTR. PIANO's „VIRTUOS”.

ABONNEMENTEN OP ONZE NOTEN-ROLLEN-BIBLIOTHEEK WORDEN DAGELIJKS AFGESLOTEN.

Verhuren van Piano's en Vleugels door 't geheele land.

C. F. VAN DER DOES,
 L. Houtstraat 9. Telef. 3689. DEN HAAG.

BREDA.

BOSCHRIJKE OMGEVING.

Woninginrichtingen in huur.

Groote Markt 50. **P. HEIJMAN.**

MEUBELFABRIEK. BEHANGERIJ.

Th. A. A. SIMONIS

34 GROENMARKT — OVER DE PRINSESTRAAT.

TELEFOON No. 2535 □ DEN HAAG

Specialiteit in BEDDEN.

— GROOTE KEUZE —

van af het beste tot het eenvoudigste.

MAGAZIJN GESLOTEN VAN HALF EEN TOT TWEE UUR.

WEST-INDIË.

SURINAME.

Als ieder jaar, geeft De West in haar nummers van 24 en 27 Januari, onder den titel „Binnen onze grenzen”, een overzicht van hetgeen het jaar 1910 voor Suriname heeft gebracht. Eerst worden de rampen vermeld. De lichte aardchok in Januari — een zeldzaam verschijnsel in die streken — vormde als het ware de inleiding; daarop volgden het vergaan van de „Prins Willem II”, het, gelukkig bijtijds ontdekte, politieke complot, op touw gezet door een vreemdeling, Hongaar van geboorte, die als maatschappelijk schipbreukeling (koloniaal) in de kolonie gekomen, dank zij de hem toegestoken hand, was opgeklimmen tot inspecteur van politie. Het grootste nadeel van het complot schuilt hierin — meent het blad — dat een geest is gezaaid, die te voren in de kolonie niet bestond.

Herdacht wordt dan het overlijden van den luitenant ter Zee 1e klasse Eilerts de Haan: „Tragisch sterfgeval is moeilijk denkbaar. Eilerts de Haan heeft zijn laatste rustplaats gevonden onder de geheimzinnig ruischende boomen aan de bronnen der rivier, die hij zoo rusteloos heeft geëxploreerd. Een stalen corjaal aan den oever (achtergelaten voor het geval de leden, die de expeditie hebben voortgezet, genoodzaakt mochten zijn langs dezen weg terug te keeren) wijst de plaats aan in dit verlaten oord, waar het stoffelijk overschot van den koeien ontdekkingsreiziger rust.

Het feit, dat van de heeren Kayser en Hulk (die in weerwil van de tegenwerking der boschnegers, besloten de expeditie voort te zetten) sedert niets meer is vernomen, schijnt een aanwijzing, dat het hun gelukt is de onbekende Lucie rivier af te varen om langs de Corantijn terug te keeren naar de kust. Zoo belooft dan de expeditie, waarvoor Eilerts de Haan zijn leven gaf, toch een succes te worden en de kroon te zetten op de geografische opname van het hinterland van Suriname.

Met de opsomming voortgaande, noemt het blad den tegenvaller met de sluisen van het Kanaal van Saramacca, en, last not least, de staking van de bacove-cultuur, waardoor de economische toestand der kolonie nog ingewikkelder is geworden.

„Het spoorwegverkeer nam in het afgelopen jaar niet beduidend toe. De opbrengst blijft schommelen tusschen tien à elf duizend gulden per maand. De gehoopte ontwikkeling van de industrie als gevolg van den spooraanleg, is tot dusverre uitgebleven. In plaats van nieuw leven in de goudindustrie, zien wij het kapitaal meer en meer zich terugtrekken uit het grootbedrijf. Het goudbedrijf is nu bijna geheel in handen van kleine luiden, die weinig gebruik maken van den spoorweg. Het ongelukkig crediet-systeem is nog steeds overheerschend in dit bedrijf. Stoombootondernemers voeren lading op crediet. Of zij betaling krijgen, hangt vaak af van de resultaten van het bedrijf.

De balata-industrie, die zich beduidend ontwikkelde, schijnt weinig behoefte te hebben aan spoorverkeer. Als regel doen de arbeiders dienst als roeiers op de booten, die op de heenreis provisiën bevatten en op de terugreis het product.

Toch zou het voorbarig zijn om thans reeds een oordeel te vellen over den invloed van den spoorweg, die nog niet voltooid is. Is de aanleg tot Dam gereed, dan zal blijken, welk verkeer het Sarakreekg gebied zal opleveren, en zal zijn na te gaan, of van uit eenig punt aan de Sarakreek een landweg is te vinden naar het gebied van de Grankreek, waar een complex land is, hetwelk voor de goudindustrie van groot belang kan worden.

De spoorrails zijn thans gelegd tot 30 kilometer over de Surinamerivier. De kabelbaan over de rivier voldoet in het gebruik. Ook de zandzuiginstallatie bij het kabelstation voldoet. De spoorwegaanleg (eindpunt Dam) zal vermoedelijk einde 1911 gereed komen, maar dan zullen ook de acht miljoen, toegestaan voor spooraanleg en mijnexploratie, geheel zijn gebruikt.

Evenmin bevredigend waren de uitkomsten der goudindustrie. De machinale exploitatie is zoo goed als mislukt.

De totale goudproductie bedroeg de tien laatste jaren:

1901	753 K.G.	1906	1188 K.G.
1902	588 „	1907	1105 „
1903	682 „	1908	1209 „
1904	801 „	1909	1133 „
1905	1071 „	1910	1081 „

„De balata-industrie had een record-jaar. In twee jaar tijd is de productie nagenoeg verdubbeld, zooals blijkt uit onderstaand overzicht:

1901	240 ton.	1904	255 ton.
1902	321 „	1905	244 „
1903	371 „	1906	267 „

1907	348 ton.	1909	630 ton.
1908	454 „	1910	893 „

De ruime productie van de balata-industrie is te meer een verrassing, waar bij de aanhoudende droogte in den aanvang van het jaar, de kansen aanvankelijk weinig gunstig schenen. De grootere productie is natuurlijk mede een gevolg van uitbreiding van het bedrijf, welke geïllustreerd wordt door het feit, dat balata-concessiegelden enz., geraamd op f 60.000, ruim het driedubbele oprachten.

„Het percentage inlandsche arbeiders bij de balata-industrie neemt den laatsten tijd sterk toe. Vele spoorwegarbeiders en gouddelvers, verlok door hooge voorschotten en loonen, gingen over bij de balata-industrie.

De balata-prijzen waren hoog, doch kwamen door vooraf afgesloten koopcontracten slechts ten deele ten goede aan producenten. Eigenaardig is, dat zij dit jaar, in tegenstelling met vroeger, verband schenen te houden met de rubberprijzen. Met dien verstande nochtans, dat beide artikelen tezamen stegen in prijs, doch de daarop gevolgde daling eerder intrad bij de rubber dan bij de balata.

Met de cacao-cultuur begint het meer hoopvol uit te zien. De overtuiging, dat de cultuur met voordeel te drijven is, niettegenstaande de ziekten, die het gewas teisteren, wint meer en meer veld.

De productie vertoonde weder eenige toename, en overschreed voor 't eerst sedert 1903 weder het totaal van twee miljoen kilogram. De vermeerdering is waarschijnlijk te danken aan den kleinen landbouw. De productie der plantages bleef ongeveer gelijk aan die van het vorig jaar.

De totale productie was in de laatste tien jaar:

	K.G.	K.G.	
1901	3.163.486	1906	1.480.586
1902	2.355.182	1907	1.625.291
1903	2.208.547	1908	1.699.236
1904	854.034	1909	1.897.182
1905	1.681.827	1910	2.042.524

Bij 1909 vergeleken vertoonde ook de suikerproductie eenigen vooruitgang.

In 1909 10.937.873 K.G.; in 1910 12.055.143 K.G.

De rumproductie was in liters in 1907 890.094; in 1910 797.641.

De bacovenproductie was in 1910 ongeveer gelijk aan die van het vorige jaar, n.l. respectievelijk 652.193 en 648.636 bossen.

Van de 3000 H.A., die in cultuur waren, is slechts een derde overgebleven; de rest is door de Panama-ziekte vernield.

De koffie- en rubbercultures breiden zich uit. Op sommige ondernemingen gaan die cultures hand aan hand. Door de betere koffieprijs, en door de voorlichting van een deskundige als Dr. Cramer — die aantoonde, dat de Liberia-koffie zich langzaam maar zeker een eigen markt verovert — wordt de toekomst dier cultuur weder meer hoopvol tegemoet gezien.

Dat krachtige pogingen worden gedaan, om de rubbercultuur te bevorderen, blijkt uit het feit, dat het afgelopen jaar ongeveer een miljoen zaden werden ingevoerd. De aanplant heeft zich op vele plantages beduidend uitgebreid.

Ten slotte zij hier aangetekend, dat de gewone middelen der kolonie in het afgelopen jaar een kwart miljoen meer oprachten dan geraamd was.

Door den Gouverneur is aan de Koloniale Staten toegezonden de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag nopens de Verordening, betreffende eene kolonisatieproef met landbouwersgezinnen. In verband hiermede verdient het ingezonden stuk van den heer J. Cramer, in het vorige nummer van dit Weekblad, alle aandacht.

Men zou de zaak aan het rollen kunnen brengen door een der op de Bermuda's krijgsgevangen Transvaalsche Boeren in de gelegenheid te stellen, den toestand in Suriname te gaan opnemen. Het bestuur van Suriname neme dit in overweging, zoo geen welgesteld particulier zich de zaak aantrekt.

WAT DE INLANDER ZEGT.

Een merkwaardig Gedenkteeken. — Aan de Tjahajja Surnatra wordt het navolgende ontleend:

Op Zaterdag den 12den November 1910, ten 10 ure voormiddags, verzameiden zich op de Menangkabausche Vredesplaats van de Laras (= district) Nan Doea vele mannen en vrouwen van Paoe Kota Tengah, als uit de omstreken van Padang, vergezeld van hunne districts-, dorps- en familiehoofden en alle inlandsche ambtenaren en kooplieden, ten einde zich in optocht naar Fort de Kock te begeven om aldaar tegenwoordig te zijn bij de plechtige eerste steenlegging van het gedenkteeken, door hen op te richten ter gedachtenis aan de vestiging der Nederlanders aldaar, nu 250 jaren geleden.

Speciale inrichting tot het vervaardigen van OVERHEMDEN en ONDERGOEDEREN, naar maat of volgens model.

G. Lörker

DEN HAAG, Hoogstraat 32-32a.

DE BAS & Co.

BANKIERS

NOORDEINDE 64c :: 's-GRAVENHAGE

BELASTEN ZICH MET ALLE BANKZAKEN.

SAFE-INRICHTING.

GROENEMEYER EN WESSELING

IN EFFECTEN EN ADMINISTRATIËN

TELEGRAM-ADRES: „GROEWES”.

TELEF. INTERC.: 4248.

TOUSSAINTKADE 32^D .. DEN HAAG

MAISON DROUOT

□ □ DEN HAAG □ □
 LANGE HOUTSTRAAT 7 en 2. — TELEF. 753.
GROOTSTE INRICHTING
 TOT COMPLETE MEUBILEERING
 BEHANGERIJ - STOFFEERDERIJ - EIGEN
 MEUBELFABRIEK - ANTIQUITEITEN EN
 □ □ KUNSTVOORWERPEN. □ □

ONZE KUNST

Geïllustreerd Maandschrift voor Beeldende Kunst.

HOOFDREDACTEUR: DR. P. BUSCHMANN JR.

Inhoud van No. 12, December 1910:

Joh. Cohen Gosschalk: F. Hart Nibbrig. — J. O. Kronig: De schilder Mancadan. — Kunstberichten, uit Antwerpen, Haarlem, Leiden, enz. — † Van der Stappen. — Boeken en Tijdschriften.

PLATEN: 1 reproductie van het portret van F. Hart Nibbrig, door Joh. Cohen Gosschalk. — 11 reproducties naar werken van F. Hart Nibbrig. — 4 reproducties naar werken van J. Mancadan.

Omslag- en tekstversiering van G. W. DIJSSELHOF en PROF. ED. PELLENIS.

ONZE KUNST verschijnt maandelijks in afleveringen van minstens 50 pagina's tekst en platen, en kost f 12.50 per jaargang.

Van af jaargang 1909 verschijnt een genummerde PRACHT-UITGAVE à f 25.— per jaargang. Nadere inlichtingen verstrekken de uitgevers.

VRAAG PROEFNUMMERS.

L. J. VEEN — UITGEVER — AMSTERDAM.

Ten half een ure zette de geheele stoet zich in beweging en trok zij op naar het officieele kantoor ter hoofdplaats. Voorop gingen bereden en met bloemen versierde fietsen, daarna eene juichende mezigte en vervolgens drie vrouwen, die op het hoofdschotels droegen, waarin eenige steenen, metselmateriaal en gereedschappen, welke voor de steenlegging moesten dienen.

De troffel was van zilver vervaardigd door den Menangkabauschen goudsmid Soetan Maharadjakojo, en droeg de jaartallen 1860—1910.

Achter de 3 draagsters volgden vele oude en jonge vrouwen en daarachter de leerlingen van de weefschool. De stoet werd gesloten door een corps muzikanten.

Ten 1 ure 's namiddags verzamelden zich ten kantore de Kolonel-Gewestelijk Militaire Commandant, de Luitenant-Kolonel Plaatselijk Militaire Commandant, de majoor der genie, voorts de assistent-resident, de controleur, de leden van den gemeenteraad, civiele en militaire landsdienaren, handelaren enz.

De assistent-resident vertegenwoordigde den gouverneur, die, wegens dringende dienstreis, niet tegenwoordig kon zijn, en hield de navolgende toespraak in de Nederlandsche en Maleische talen:

„In het jaar 1660, alzo nu 250 jaren geleden, heeft de eerste aanraking plaats gehad tusschen de Nederlanders en de Padangsche hoofden, welke toenmaals het Oppergezag der Atjehsche Sultans erkenden. Die eerste aanraking en de daarop gevolgde verdrijving der Atjehers van hunne etablissementen ter kust, hebben geleid tot de vaste vestiging der Nederlanders ter Sumatra's Westkust en de invoering van een geregeld bestuur, dat steeds voor oogen heeft gehad de behartiging van de belangen der bevolking en de handhaving van rust en orde.

„Indachtig aan de zegeningen, welke het Nederlandsch bestuur aan land en volk heeft gebracht, hebben de hoofden en de inheemsche bevolking dezer afdeeling besloten om, ter herinnering aan onze eerste vestiging alhier, een gedenkteeken ter plaatse op te richten.

„Bedoelde hoofden en bevolking hebben den gouverneur dezer kust uitgenoodigd tot het leggen van den eersten steen. Daar de gouverneur echter tot zijn leedwezen, wegens een dringende dienstreis, niet alhier tegenwoordig kon zijn en dus ook geen gevolg kon geven aan die uitnodiging, zoo heeft de gouverneur mij opgedragen hem thans te vertegenwoordigen. Volgaarne voldoe ik aan die opdracht. Moge deze eerste steenlegging niet alleen getuigenis afleggen van de heerschende goede verstandhouding tusschen het bestuur en de bevolking van Sumatra's Westkust, doch ook van den wensch, dat die goede verstandhouding zal mogen voortduren, tot in lengte van dagen.”

Bij het einde dezer toespraak werd „Leve Nederland” geroepen, waarmede ook van de zijde der bevolking werd ingestemd, terwijl na de steenlegging door den assistent-resident een „Leve Menangkabau” werd uitgebracht.

De toespraak werd beantwoord door Datoe Soetan Maharadjakojo, die de aandacht van de bevolking vestigde op de groote belangstelling, welke zij steeds van Nederlandsche zijde had ondervonden, en de hoop uitsprak, dat wederzijdsche waardeering en genegenheid het Maleische volk in staat zullen stellen den economischen strijd met andere menschenrassen met goed gevolg aan te binden.

Oprichting van de Vereeniging „Djamejatonahdia al Arabia” te Ampenan (eiland Lombok). Volgens mededeelingen in de Pewarta Soerabaja van 28 Nov. 1910 no. 267 hebben de Arabieren en Mooren te Ampenan, op den 11den dier maand, eene vereeniging, Djamejatonahdia al Arabia, opgericht, welke naam zou beteekenen: Herleving van den Arabischen stam.

Het doel is omschreven als volgt:

a. Oprichting van scholen, alwaar onderwijs gegeven zal worden in het lezen van den Koran, schrijven, kennis van de Arabische taal, zoowel aan de kinderen van Arabieren als van Mooren;

b. verleen van bijstand in moeilijke omstandigheden, waaronder ook bij overlijden.

De leden worden onderscheiden:

a. in handelaren;

b. niet-handelaren.

Voor de eerstgenoemden houdt het jaarlijks te betalen contributiebedrag rekening met de waarde van de in- of uitgevoerde artikelen.

De niet-handelaren betalen eene maandelijksche contributie, zooals in de reglementen nader zal worden vastgesteld.

De Naaml. Venn. Cultuur-Maatschappij „Mardi-Kismo”. In het Kol. Weekblad no. I van dit jaar werd in

deze rubriek, onder het hoofd „Handel in copra” gezegd, dat het voor den Inlander van Ned-Indië thans het gunstigste oogenblik is om de bestaande klapperaanplantingen zooveel mogelijk uit te breiden en zoo spoedig mogelijk nieuwe aan te leggen.

Thans kan daaraan, blijkens de prospectus, voorkomende in het Orgaan van Boedi Oetomo van 1 Januari 1911 no. 13, worden toegevoegd, dat op Java eene Naamlooze Vennootschap is opgericht, onder den naam van „Mardi-kismo”, eene cultuurmaatschappij van Inlanders, welke ten doel heeft ontginning van gronden, in de eerste plaats voor den aanplant van klapperboomen.

Het bedrijfskapitaal is groot f 30.000, verdeeld in 5 seriën, elke serie van 200 aandelen en elk aandeel groot f 30.—, te betalen, desverlangd, in paymenten van f 2.50 's maands.

De Vereeniging staat onder bescherming van verschillende regenten en van den voorzitter der Jong-Javaansche Vereeniging „Boedi Oetomo”, bijgestaan door Inlandsche landbouwkundigen.

De functiën van landbouwkundig adviseur, tevens Super-intendent, zijn opgedragen aan het Departement van Landbouw.

Kassier is de Factorij der Ned. Handelmaatschappij; Raad-Commissarissen zijn 3 personen, gekozen uit de aandeelhouders.

Een terrein van 500 bahoes zal aan het inlandsch bestuur worden gevraagd, ook zullen gronden worden gekocht en gehuurd, ten einde daarop in de eerste plaats klapperboomen, rijst en daarna andere loonende gewassen te planten en te verbouwen.

De aandeelhouders zullen ten allen tijde inzage kunnen nemen van de bescheiden der Vereeniging, voorts ontvangen zij regelmatig een kwartaal rapport over den stand van zaken, terwijl aan hen, die moeilijk f 2.50 's maands kunnen betalen, faciliteiten, in overleg met het bestuur der maatschappij, zullen worden gegeven.

In elk geval zijn de gestorte gelden nimmer verloren.

Een erkend bekwaam accountant zal met het nazien der administratie worden belast.

De winst wordt als volgt verdeeld:

6% Reservefonds, 10% voor het bestuur, 84% dividend voor de aandeelhouders.

Met den aanplant van klapperboomen zal worden begonnen, en, in afwachting dat deze vruchten dragen, de gronden met rijst worden beplant. Per bahoe rekent men op 100 klapperboomen, die ieder 50 vruchten per jaar zullen afwerpen.

De administrateur is een oud-leerling van de Landbouwschool te Buitenzorg en thans in dienst van het gouvernement.

Secretaris is Raden Mas Soerjopranoto, landbouwkundige te Wonosobo.

WAT DE CHINEES VERTELT.

Reis van Peking naar Taskend. — De provincie Sin Kiang (— het nieuw onderworpen gebied) is voor Groot-China het land, wat Siberië voor de Russen is, n.l. het oord, waarheen de bannelingen worden gezonden, ten einde daâr hun straffijd uit te dienen.

Van de te Urumchi aanwezige veroordeelden, die sterk voor den vooruitgang van China ijverden, treden twee intellectueelen op den voorgrond. In de eerste plaats Hertog Lan. Hoewel tot de Vorstenpartij behoorende, vluchtte hij tijdens den opstand naar Sianfu en werd hij, wegens aansluiting bij de vijandelijke partij, op verzoek van eerstgenoemde partij, door het leger in hechtenis genomen en naar Sin Kiang verbannen, waar hij thans 10 jaren verblijft houdt.

De Hertog heeft altijd zijne schuld ontkend en doet dit nog. Het vreemde element in China was hij nimmer vijandig gestemd. Wel hebben de opstandelingen destijds zijn naam gebruikt in de publicaties, die tot vernietiging van de vreemdelingen aanspoorden, maar dit geschiedde tegen zijn wil en op last van de leiders van den opstand.

Hoe het zij, gedurende zijn geheele verbanningsperiode heeft hij nimmer eenig bewijs van vreemdelingenhaat gegeven. Hij wordt door alle toonaangevende personen en ook door het volk als een persoon van aanzien geëerbiedigd, leeft op behoorlijken voet en is met den Russischen Consul zeer bevriend.

Hertog Lan is een liefhebber van sport, beweegt zich veel in het gebergte, rijdt te paard en bezit in de bergen om en bij Urumchi verschillende woningen, die tot herstel van zijne gezondheid kunnen dienen. Van uit deze woningen heeft men fraaie vergezichten.

Hij is thans 55 jaar oud en koestert de hoop dat hem vergund zal worden vóór zijn dood naar Peking te mogen terugkeeren.

De tweede intellectuele banneling is de heer Peng-Yi-Ching, gewezen redacteur van een

PEEK & CLOPPENBURG

- Wagenstraat 12-14-16 -
- Spuistraat 13 - DEN HAAG.
VERDER IN ALLE STEDEN.

□ HEEREN- en KINDERKLEEDING □
□ UITRUSTINGEN □
□ HOEDEN HEMDEN ONDERGOEDEREN □

Verschenen de DERDE DRUK van:

De Africhting van den Politiehond, den Ambulance- en Oorlogshond.

EENE BEKNOPTTE HANDLEIDING

DOOR

M. KESSLER.

Bekroond met den Eersten Prijs op de XXVe Internationale Honden-Tentoonstelling van „CYNOPHILIA”, - gehouden van 22-24 April 1910 te AMSTERDAM. -

1e Druk December 1908
Prijs geb. f.1.25 2e Druk Februari 1909 Prijs geb. f.1.25
3e Druk April 1910

UITGAVE DER N. V. ELECTRISCHE
DRUKKERIJ „LUCTOR ET EMERGO”
DEN HAAG :: TEL. INTERC. 4424.

L E E R S T E : : O N G E V A L L E N
E R O T T E R D A M S C H E
V R O E D E N
E O U D E H A V E N K A D E N O . 1 , P L A N C .
N H O O F D V E R T E G E N W O O R D I G I N G I N N E D E R L . - I N D I E :
S D E H E E R E N V A N H E U S D E N E N M E E S ,
K A L I - B E S A R , B A T A V I A .
Z E E R V R I J G E V I G E P O L I S V O O R W A A R D E N .
V E R Z E K E R I N G .

MAGAZIJN INSULINDE

62 SPUISTRAAT. - Telefoon 3687. - DEN HAAG.

Beslist goedkoopst en soliedst adres voor Dames-, Heeren- en Kinder-Undergoederen. — Onze prijzen zijn ver beneden elke concurrentie. * * *

SPECIAL INGERICHT voor Indische Families.

Nieuw Loterijspel f 0.75
Vragen en Antwoordspel „ 0.60
Hollandsch Namen-quartet „ 0.90
De bekende Besique-spelen in roode étuis, met duidelijke Hollandsche verklaring:
2 pers. f 1.00, 3 pers. f 1.50, 4 pers. f 1.80.
Een nieuw Patience-spiel met kaarten voor 1-4 personen in étui f 1.40.

ALOM TE BEKOMEN.

Uitgever J. J. SLEIJSER, LEIDEN.

ONTWAKING

ALGEMEEN MAANDSCHRIFT VOOR LETTEREN,
KUNST, SOCIOLOGIE EN WETENSCHAP.

ONDER REDACTIE VAN:

GEORGES EEKHOUDE, JACQUES MESNIL, LOD. BAECKELMANS, ARY DELEN, WILLEM GJJSSELS
: OSCAR SIX, GUSTAAF VERMEERSCH. :

BESTURDER: SEGHER RABAUW.

Uitgave van: „t Kersouwen” te Antwerpen.

Administr. voor Holland: Overtoom 442, Amsterdam.

Prijs per jaargang van 12 afleveringen f 3.—.

Losse afleveringen f 0.30.

PROSPECTUS en PROEFNUMMERS op aanvraag GRATIS.

Pekingsch Nieuwsblad, bij het groote lezende Chineesche publiek wel bekend. Onder de Persmannen werd hij erkend als iemand van grooten durf, die over eene vaardige, pittige, dikwijls scherpe pen beschikte.

Hij werd tot 10 jaar verbanning veroordeeld, omdat hij met een revolver op één der Chineesche ambtenaren schoot, die belast was met het onderzoek der kwaadstokende artikelen in zijn nieuwsblad.

Hij is thans werkzaam als onderwijzer bij de kinderen van een der Chineesche bestuurshoofden.

Niet ver van den Tartaarschen tempel en achter het Chineesche godshuis, ligt een stuk tuingrond, waar de woning van Chang Yin Huan heeft gestaan en waarin deze tijdens zijne verbanning heeft gewoond. In Juli 1900 is hij in die woning gestorven. Deze heer was eerst Chineesch Gezant in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika en later Minister van het Tsangli Yamén (Tjong Lie Ge Moei), een college, dat belast was met de regeling van de verhoudingen tot het Vreemden-element. Het bestaat thans niet meer en is vervangen door het College Wai Woe Fu (Goa Boe P o).

Chang Yin Huan was afkomstig van Canton (Khee) en stond bekend als een der bekwaamste Chineezen van zijn tijd.

Toen Koningin Victoria van Engeland in 1897 haar jubileum vierde, vertegenwoordigde hij bij die plechtigheid zijn Keizer en werd deswege, van de zijde der Engelsche Regeering, met eene koninklijke onderscheiding begiftigd. Destijds schrikte geheel Peking plotseling op bij het vernemen van de inhechtenisstelling van Chang Yin Huan, wegens zijne aansluiting bij de Vereeniging Kong Yu Wei, welke zooveel onrust in het land werkte.

Chang Yin Huan werd naar Urumchi verbannen en bleef daar tot in het begin van het jaar 1899.

In de maand Juli 1900, toen de militaire troepen van de Westersche mogendheden naar Peking oprukten, ten einde hunne gezanten uit den belegerden toestand te ontzetten, sprak de oude Keizerin-Weduwe het doodvonnis over Chang Yin Huan uit.

Men verhaalt, dat deze juist het middagmaal bij den Gouverneur van Urumchi gebruikte, toen het bevel tot de executie hem bereikte. In den middag van denzelfden dag werd dit vonnis, voor de deur van zijne woning, aan Chang Yin Huan voltrokken, zonder dat hij ook maar de geringste vrees aan den dag legde.

Twee jaren later werden, op verzoek van de Engelsche en Amerikaansche gezanten, alle eigendommen van Chang Yin Huan aan diens familie teruggegeven.

Die familie beschouwt die milde daad thans zoodanig, dat de geest van Chang Yin Huan tot haar is teruggekeerd.

Een tweede gewezen banneling was Maarschalk Su, Ridder van het Legioen van Eer van Frankrijk, destijds bevelhebber van de militaire bezetting in de provincie Kwangsi (Kwi Say) en gelegerd op de grenzen van de fransche bezittingen in Oost-Azië.

Hij stierf in Augustus 1909.

Zijne verbanning had plaats gehad wegens bijzonder onregelmatige handelingen.

Hij ontsloeg n.l. een gedeelte zijner soldaten, zonder hun eenige bezoldiging toe te kennen en het daardoor vrijgekomen geld ten eigen bate aan te

wenden. Belangrijke ongeregelheden in de provincie Kwangsi waren daarvan het gevolg.

De verbanningsstraf was dus wel verdiend en niemand heeft ooit zijne partij getrokken of eenige deelneming betoond.

Weg met den staart. In de Indische bladen lezen wij:

Te Shanghai lieten onlangs 500 leden eener vereeniging tot afschaffing van den staart zich in het openbaar van hun haarvlecht ontdoen. Duizenden belangstellende toeschouwers!

China en de Chineezen in Indië. De Chineesche Courant Han Boensien Po, te Soerabaja uitkomende (de redacteur daarvan werd kortelings wegens oproerige politieke praat verbannen), bevat thans artikelen over de nieuwe wijken- en passenverordening, waarin is opgenomen een officieel schrijven van den Chineeschen gezant in Den Haag, dat het doet voorkomen, alsof hij de nieuwe verordening tot stand heeft gebracht door daarop aan te dringen namens de Chineesche regeering. De gezant doet zelfs beloften voor meerdere faciliteiten.

Het artikel zal vertaald worden door den ambtenaar voor Chineesche zaken en door tusschenkomst van den resident van Soerabaja worden opgezonden aan de regeering. (Sumatra-Post).

Van Vreemde Koloniën.

CHINEESCHE KWESTIËN.

Tegelijkertijd kon de installatie gemeld worden van twee arbitrage-colleges voor internationale geschillen, één tusschen Frankrijk en Groot-Brittannië, één tusschen Rusland en Turkije. Groot was de lof aan de veldwinnende idee, die de oorlogskans naar een ver verschiet hielp verschuiven... Plots, hierdoor heen, als een spotlach, een ultimatum door Rusland aan China gesteld: toegeven of oorlog.

In Oost-Azië, in Mantsjoerije heerschen pest en hongersnood, op een wijze, die de wereld daarheen doet staren als naar een oord van verschrikking... En tot ons komt het bericht, dat Rusland elders landschappen van troepen ontbloot om deze te zenden naar de Chin. grenzen van Turkestan. Wel liggen de provinciën van Oost- en West-China een groot eind van elkander, maar bekend is hoe de oorlog, met wellustige wreedheid, de plagen van een land naar het terrein zijner operatiën trekt.

Pas is Rusland wat bekomen van de binnenlandsche woelingen en heeft de regeering zoodanig niet het evenwicht, dan toch het overwicht hersteld, zoodat te verwachten ware een verlangen om dit resultaat te bevestigen..... en nu, op eens, een daad, die de onderdrukte ontevredenheid weer moet brengen tot uiting, tot verzet.

Zonderling! Misschien hooge-, zeker kilkoude politiek.

Is in dit geding direct geen koloniaal belang ter sprake gebracht, hetgeen daar gebeurt, is van groote beteekenis voor alle mogendheden, die koloniën in Azië hebben, als zoodanig verdient het een plaats in deze rubriek van ons weekblad. Maar voor Nederland kan er nog een bijzonder belang in opgesloten liggen.

Het zich daar op China door Rusland een leer toegepast, die China, naar te vreezen is, zelf eens op Nederland in Indië zal willen toepassen, tenzij het reeds bestaande gevaar met veel beleid worde afgeleid.

maanden verliepen, zonder dat zij iets van hem hoorde.

Telkens, als de duisternis inviel, zag zij, hoe de kippen één voor één op stok gingen. „Zou mijn man nu ook ter ruste gaan?” dacht zij dan; „zou hij nog wel eens aan mij denken? Kwartels en eksters leven te zamen; ik heb een man en toch geen man, hij was zoo goed, zoo knap, zoo edel, en misschien zal het wel mijn schuld zijn, dat hij van hier wegging. Wij, vrouwen, zijn over het algemeen dwaze wezens; als wij slecht zijn, beminnen wij onzen echtgenoot te weinig, en als wij hen op een overdreven manier liefhebben, zijn wij dan wel veel beter?”

Haar kussen was dikwijls nat van tranen, vóór zij insliep, en 's morgens bij het ontwaken begon haar smart opnieuw.

De oude tante Scha-twa was in Li-tsie's nabijheid gaan wonen, om twee redenen. Ten eerste hoopte zij, dat zij haar wat zou kunnen troosten, en bovendien zou zij haar hulp kunnen bieden als de kleine „vijand” zijn intrede zou doen.

Hi-ho leefde intusschen ook eenzaam in de verte, doch verdiende veel geld met schilderen. Er ging geen uur voorbij, dat hij niet aan Li-tsie dacht. Hij klaagde echter niet, dat hij op een afstand van haar moest leven, want langzamerhand zag hij de juistheid van Scha-twa's raad in. Wie nadenkt, begrijpt

P. ABRAHAMSON,

HOFJUWELIER.

VEENESTRAAT 27. SPUISTRAAT 56/58. PRINSESTRAAT 34.
Tel. 2515. Tel. 40. Tel. 2823.

DEN HAAG.

INKOOP tot de hoogste waarde van INDISCHE BRILLANTEN, DIAMANTEN, GOUD, ZILVER en PLATINA. TAXATEUR.

P. A. W. PHILIPPONA,

41 Hoogstraat - Den Haag.

Specialiteit in TAFELSERVIEZEN.

Garantie van Bijbestelling.

MAISON SPÉCIALE DE TROUSSEAUX ET LAYETTES

NOORDEINDE 6 DEN HAAG
vis á vis Plaats **BERNARD DRABBE** - Tel. 2162 -

Specialiteit INDISCHE UITRUSTINGEN.

Dunne Lingerie's, Katoenen Damast Tafelgoed, Bedlakens, Sloopen en Goelings in gegarandeerde Indische Maten.
::: BOEKJES MET VOLLEDIGE OPGAVE GRATIS. :::

MEERTENS & VAN HENGEL,
PIET HEINPLEIN 1,

(Halte lijnen 2, 3 en 5). Tel. No. 3218. 's-GRAVENHAGE.

Passage-Bureau. Bespreking voor Passages voor de verschillende Stoomvaartlijnen naar Indië, Amerika, enz.

Inlichtingen worden gratis verstrekt. Belasten zich met Assurantiën en Commissies.

Vertegenwoordigers van het Bureau voor Handel en Reisverkeer Nederlandsch-Indië.

Hoofdkantoor Batavia **KONINGSPLEIN!** Voor Hotels en Pensions, gelegenheid tot het sluiten van overeenkomsten voor het logeeren van uit Ned.-Indië komenden. Idem Kostkinderen.

NIEUW! ACTUEEL!

DE GROOTE ILLUSIE

DOOR NORMAN ANGELL

GEAUTORISEERDE UITGAVE VERTAALD ONDER TOEZICHT VAN DR. L. A. J. BURGERSDIJK JR.

Dit hoogst belangrijke werk vindt zijn oorsprong in een brochure, die het vorig jaar in Engeland het licht zag onder den titel:

„EUROPE'S OPTICAL ILLUSION”.

De belangstelling die deze brochure in Engeland wekte en de aard der besprekingen die zij in het leven riep, had tot resultaat, dat de schrijver het onderwerp nu veel ruimer en breder behandelde en daardoor een juist denkbeeld geeft hoe de kansen voor een oorlog tot een minimum gereduceerd worden.

Het is te verwachten, dat er eene meer dan groote belangstelling voor dit boek zal zijn, daar waar in de laatste jaren zooveel worden bezighouden door de gedachte

OORLOG OF VREDE.

Voor allen die in dit onderwerp belangstellen zal dit wel bestudeerd vraagstuk een goed inzicht geven van den tegenwoordigen toestand der groote mogendheden onderling.

Prijs ingenaaid f 1.90.

Uitgave van A. W. SIJTHOFF'S UITGEVERS-MIJ., Leiden.

FEUILLETON.

Het einde van Hi-ho's strijd.

Naar E. HEIJCK in de Randschau.

(Slot).

Het verhaal van Hi-ho en Li-tsie openbaart ons het lijd van een goede, lieve vrouw, die geheel ten onrechte, meent door haar man verwaarloosd te worden en daartoe zelve aanleiding te geven, zich kwellend met de gedachte: „Er zijn menschen, die onmenschelijk handelen”, en in werkelijkheid inziende, dat zoo iets onmenschelijks toch te dragen is. Dagen en maanden gingen voorbij, die haar eindelijk lang toeschenen. De regen-moesson viel in, en de pijnboomen aan het meer namen een zwarte kleur aan, door al het nat. Li-tsie zat steeds in dezelfde kamer met de handen in haar schoot gevouwen. Zij had rouwkleederen willen aantrekken, maar de bloedverwanten van haar man hadden daarover gelachen en gezegd: „Hij zal wel terug komen.”

Alle dagen zeide Li-tsie bij zichzelf: „Hoe zou het hem toch gaan? Zou hij treurig te moede zijn? Misschien heeft hij al wel berouw.” Maar weken en

Komt Nederland thans tot wat vrijmoediger overwegen van zijn Chinese kwestie in Indië, dan zal het, naar wij hopen, tot de overtuiging geraken, dat de oplossing niet alleen te zoeken —, zelfs in het geheel niet te vinden is, door de oprichting van Chinese consulates in N.-I., deze toch zullen niet als doel, maar slechts als middel gelden voor het streven der Chinese politiek; dan zal het verder, naar wij hopen, tijdens de verwickelingen, waarin China zelf gemoed wordt, een gelegenheid vinden om, zonder verwijl, voor een oplossing te zorgen, waardoor uitgemaakt wordt, welke z.g.n. vreemde Oosterlingen in Insulinde geen vreemden zijn en dit noch voor, noch door, noch in en bij onze wet, langer behooren te blijven; dan zal het deze kwestie nu zóó regelen, dat het de inmenging van eenige andere mogendheid zal kunnen beperken tot die belangstelling, welke elke mogendheid mag hebben voor haar onderdanen in den vreemde.

Mogen de durf en de bekwaamheid hiertoe inderdaad gevonden worden, dan zal het dreigend gevaar zooveel door ons bedoeld, voor Nederland het à quelque chose malheur est bon hebben aangetoond. In deze politiek schuilt niets minder edels. Zij komt den goeden naam, het recht, de eer van niemand te na, zij heeft daarentegen als eenig doel zeer ernstige, zeer pijnlijke moeilijkheden voor de toekomst te voorkomen.

BRITSCHE KOLONIËN.

Nieuw-Zeeland, gevormd in hoofdzaak door de tweeling-eilanden, die zich ver, heel ver in 't Zuiden bevinden waar voor ons begrip Oost en West ineenvloeien, heeft zijn blanke bevolking maar langzaam zien toenemen. In den laatsten tijd is er merkbare verbetering, zij overtreft thans één miljoen; de eilandengroep heeft een uitgestrektheid ongeveer gelijk aan die van Italië.

De kolonie zal een leening sluiten van 5.000.000 P. St., deels voor de verdediging ter zee en voor publieke werken, deels ook voor voorschotten aan kolonisten en aan arbeiders.

Emigratie naar Zuid-Wales — Australië — wordt ontraden voor wie geen ondervinding hebben van landbouw, geen boerenarbeiders of geen dienstboden zijn.

Volgens het verslag der Nederlandsche Kamer van Koophandel te Johannesburg zijn in het afgelopen seizoen op de kust van Natal 500 walvissen gevangen, een handelswaarde van 70.000 P. vertegenwoordigende.

Voor het eerst sinds haar oprichting, waarmede 1.300.000 P. kapitaal gemoed ging, leverde de dynamietfabriek aan de Kaap winst op. Zij verscheepte zelfs dynamiet naar Australië.

Uit Zuid-Afrika in het bijzonder uit Natal, komt de klacht over gebrek aan Hollandsche onderwijzers. Een bezwaar ligt hierin, dat de onderwijzers meestal in de twee talen onderwijs moeten kunnen geven.

West-Indië. De gouverneur van Jamaica, kon bij de opening van den Raad op een gunstigen stand der financiën van de kolonie wijzen. In het afgelopen jaar overtroffen de inkomsten de uitgaven met 149.000 P., terwijl toch 10.000 P. gestort is in het permanent insurance fund. (Zou onze West hier niet in de leer kunnen gaan?)

meestal ten slotte de wijsheid van anderen. Vroeger lachte hij om de menschen, die geleerde boeken lezen, nu studeerde hij zelf ijverig daarin.

Hij zag thans in, dat begrip en ervaring, als zij samengaan, wijsheid kunnen vormen. Goed begrip leidt door ondervinding tot wijsheid en dwaas is degene, die de waarheid hiervan niet wil erkennen. De denkende mensch tracht alles te onderzoeken. Wie zich gewent zoodanig te handelen, zal bij alles den middenweg houden. Die middenweg voert ons recht naar het goede doel. Weinigen bewandelen echter den middenweg. De zwakke kiest dien nooit en wie niet door het lijden gelouterd is, stapt er over heen.

De bron ontspringt uit de bergen en zoekt den kortsten weg naar de vlakte....

Dikwijls ging Hi-ho peinzend het bosch in. Hij zag de boomen, waaromheen zich de klimop liefkozend strengelde, en dacht: Hoe stevig zijn deze boomen, maar zoodra de klimopranken de takken te veel omstrengelen, zullen ze deze doen verstikken, en moet de stam sterven.

Dezen klimop ziende, dacht hij aan Li-tsie, en verlangde naar haar. Telkens telde hij de dagen, die hij van haar verwijderd had doorgebracht, en die, welke hij nog hier moest doorbrengen. Zoodra de maan ten vijfde male afnam, pakte hij zijn boel-

FRANSCHÉ KOLONIËN.

Een decreet van 6 Februari behandelt de scheiding van kerk en staat voor Martinique, Guadeloupe en Réunion. Vrijheid van geloof wordt verzekerd, evenals vrije uitoefening van den godsdienst, maar binnen aangegeven grenzen voor de openbare orde. De Republiek geeft aan geen geloof eenigen voorrang. Zij salariëert geen kerkgenootschap. Van 1 Juli a.s. af zal op de budgetten vervallen, wat tot steun van de kerk uitgetrokken was. Alleen zullen toelagen worden gegeven aan aalmoezeniers in lycea, scholen, hospitalen, gevangenis, enz.

Guillaume d'Orange et les origines des Antilles françaises. Wij maken melding van dit werk van den vicomte du Motey uitsluitend om den titel. Deze moet doen denken aan de rol, die een telg van ons vorstenhuis zal hebben vervuld bij de wording van de Fransche koloniën in Midden-Amerika. Het boek geeft heel iets anders. Guillaume d'Orange is de naam van een omtrent 1608 in Normandië geboren zeeman, die in 1674 op Martinique sneuvelde in een gevecht tegen een detachement van de vloot van De Ruijter. Zoo althans zegt het verhaal, dat hem tot held maakt van een reeks gebeurtenissen in de Eilanden boven den wind.

Officiëel is mededeeling gedaan van een incident aan de Fransch-Duitsche grens; tusschen Gaboen en Kameroen, in het midden dus van de Westkust van Afrika. Hoewel het bericht spreekt van een ontmoeting tusschen inboorlingen, maakt het toch ook gewag van het dooden van 2 Europeanen. Een onderzoek wordt reeds ingesteld.

PORTUGEESE KOLONIËN.

Een lange correspondentie in de N. Rott. Crt. (16—17 dezer) handelt over den slavenhandel in deze koloniën. Wie het niet wist, vindt er de bevestiging en erkenning in van het nog in vollen gang zijn van den handel in menschen. Gelukkig kan tevens gewezen worden op de werkzaamheid van de anti-slavernij-vereeniging en op de instemming met haar streven van de tegenwoordige regeering.

Als de oprechte belangstelling van Portugal in zijn koloniën evenredig was aan het aantal tijdschriften, dat zich met koloniale zaken inliet, had men gerust kunnen zijn. Wij vinden o.a. vermeld: Revista portugueza colonial e maritima; Portugal em Africa; Boletim do Centro Colonial; Boletim da Sociedade de Geographia; Colonial; behalve nog eenige uitgaven van vereenigingen. Hieronder zijn er tot nu toe echter meer welke zich de belangen der Portugeezen, dan welke zich die der inlanders aantrekken.

BELGISCHE KONGO.

In het Zuidelijk deel van Belgisch Afrika ligt een landschap, Katanga, dat, naar de mededeelingen, die er van verspreid worden, een land van beloften is. Gematigd en gezond klimaat, vruchtbare bodem, bijzonder geschikt voor landbouw, veefokkerij; mijnrijktom tevens. Alleen het bereiken is nog moeilijk, het wonen nog weinig aantrekkelijk. In België wordt een groote propaganda voor verhuizing daar heen gemaakt, en velen, speciaal landbouwers, melden zich hiervoor aan. Om er te komen wordt niet door de

tje bij elkaar, nam afscheid van Scha-twa en ging met een brandenden lantaren in de hand des nachts de deur uit.

Bij het aanbreken van den dag zond hij van Hi-an uit een boodschap aan Li-tsie.

Deze slaakte bij de ontvangst daarvan een kreet van blijdschap, haar hart klopte van vreugde. Lachend en juichend trok zij haar groen-zijden kleed aan en snelde zij naar het mandje toe, waarin haar jongen lag te slapen, hief hem zingend in de hoogte, terwijl zij hem zachtens influisterde, dat nu zijn vader terugkwam.

In de verte zag Li-tsie hem aankomen. Zijn stap leek haar die van een zegevierend krijgsheld, stevig en veerkrachtig kwam hij nader, fier als de wapendrager van een koning.

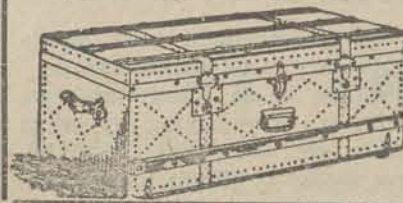
Onder de bloeiende vruchtboomen stond Li-tsie met haar kindje van nauwelijks een maand oud in de armen. Hi-ho riep haar van verre reeds lieve woordjes toe. Nu zag hij, wie er in zijn huis was gekomen, en begreep, dat deze „vijand" hem, den vader, zou helpen om voortaan den middenweg te bewandelen, den weg, welke ons nu eens naar rechts, dan weer naar links voert, maar welke toch altijd echtgenooten, die elkander innig liefhebben, tot elkander brengt.

Frans van Wijk en Zonen,

24 Vlamingstraat,
DEN HAAG.

Huishoudelijke-, Keuken-, Badkamer-
Inrichtingen.

W. POPPINK, TELEFOON No. 4485.

Prins Hendrikstraat
141-143, Den Haag.
Geheel gepantserde Hutfokers. Voor het bagageruim, 100 cM. lang, 50 cM. breed, 50 cM. hoog, m. bak f 12.50. Voor de hut 100 cM. lang, 50 cM. breed, 35 cM. hoog, m. bak f 11.50. Voor de hutten der nieuwe booten 100 cM. lang, 50 cM. breed, 40 cM. hoog, m. bak f 12.—

N.V. THEOSOFISCHE UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ
AMSTELDIJK 79 AMSTERDAM

THEOSOPHIA Theosofisch Maandblad onder redactie van Dr. J. W. BOISSEVAIN en E. WINDUST. - 19e Jaargang
Per jaargang van 12 afl. fr. p. p. binnenland f 5.—
Losse afleveringen " " " " 0.70

NIEUW VERSCHENEN WERKEN:

- Dr. R. STEINER, Het Occultisme in korte trekken ing. f 2.75
- D. VAN HINLOOPEN LABBERTON, Bhagavad-Gita transcriptie (Sanskrit-tekst) 1.50
- A. BESANT, De opvoeding in het Licht der Theosofie 0.15
- Dr. R. STEINER, De opvoeding van het Kind 0.50
- ALAN LEO, Astrologie voor Iedereen 0.75
- A. E. THIENS, Leerboek der Astrologie I 5.—

— Verkrijgbaar bij alle solide Boekhandelaren. —

RIPPEN

PIANOHANDEL
PIET HEINSTRAT 42
ELANDSTR. 17 TEL. 4683
VERHUREN STEMMEN

VACANT

OPRUIMING.

J. JANSEN,

KEPPLERSTRAAT 115.

bij de Regentesselaan.

Telefoon No. 2723.

- Karpetten.
- Linoleums.
- Tafelkleeden.
- Linnen loopers.
- Matten.
- Zeilen.
- Vitrages.
- Wollen loopers.
- Divandekken.

2e hands MEUBELEN.

Magazijn geopend 's m. 8—'s av. 10 uur.

In- en Verkoop

van geheele en gedeelten van INBOEDEL'S.

Behangerij, Stoffeederij en Beddenmakerij.

Kongo gereisd, want daar leiden nog geen geschikte wegen naar Katanga.

Van Kaapstad uit, door de Kaapkolonie en Zambesia, kan men in lange reis echter reeds per spoor tot in Katanga komen, en dan de nieuwe hoofdstad Elisabethville bereiken. Hoofdstad, bestaande uit getraceerde straten in een wildernis. De blanken wonen er nog in hutten of tenten, het leven is er nog uiterst gebrekkig en duur. Maar dat is een begin; hoop en moed. Katanga is nog maar een land van beloften, maar de Belgen vertrouwen er echter op het te dwingen die beloften ook in te lossen.

De jachtavonturen van Roosevelt in Cent.-Afrika hebben bij eenige Brusselaars het denkbeeld doen opkomen groote jachtpartijen in de Kongo te organiseren. Hiertoe is zelfs een vereeniging opgericht die een expeditie op touw zet naar Djibir, dat bijzonder rijk is aan groot wild — olifant, neushoorn-dier, blauwe antilope —. Ook het visschen zal tot de onderneming behooren. De eerste tocht wordt den 14ten Maart ingezet, 8 à 12 deelnemers zullen 4 à 6 maanden uitblijven.

Op 1 Januari j.l. waren in den Belg.-Kongo 3400 Europeanen, w.o. 121 Nederlanders.

Een handige Wandkaart van Ned. Oost- en West-Indië.

Bij den uitgever J. Bremer, 2e Helmersstraat 108 te Amsterdam, is een bijzonder duidelijke, door A. de Moor bewerkte wandkaart van onze koloniën verschenen, op een schaal van 1 : 2.000.000. Drie kwart der breedte wordt ingenomen door den O.-I. Archipel. Op de onderste kwartreep zijn de West-Indische eilanden in Suriname afgebeeld. Ook de verschillende scheepvaartverbindingen zijn door roode lijnen aangegeven. Het handige formaat, van 1.5 M. lengte bij 1 M. breedte, maakt, dat deze kaart een plaats kan vinden zelf in een klein vertrek (wij denken aan de Haagsche kabinetjes) of schoollokaal, en wij twifelen dan ook niet, of dit zal spoedig in zeer vele plaatsen van geheel Nederland, en mogelijk zelfs daarbuiten, het geval zijn.

INGEZONDEN.

In ons Weekblad van 16 Februari 1911, No. 7, komt voor onder: „Mededeeling”: „Van de Afdeling 's-Gravenhage, Jaarlijkse gewone Algem. Vergadering, enz.”; met de vermelding van de Agenda. Punt 1—5 omschrijft duidelijk, wat er behandeld zal worden.

Dat is zeer correct, maar punt 6—7 is zoo vaag gesteld, dat niemand van de leden-belangstellenden bij benadering kan vermoeden, wat in behandeling zal genomen worden, doch in het duister rondtast, waardoor hun elke gelegenheid is benomen reeds bij voorbaat over de voorstellen sub 6—7 na te denken en zich te prepareeren op eventueel debat daarover.

Daarom geeft een belangstellend lid aan het Dagelijksch Bestuur der Afdeling 's-Gravenhage dringend in overweging met den meesten spoed de convocatie-biljetten aan te vullen, en daarin duidelijk te omschrijven de in behandeling te nemen punten 6—7, dan is dit meer en règle.

DEN HAAG, 20 Febr. '11. Een belangstellend lid.

Oost- en West-Indisch Literatuur-overzicht.

Aankoop van particuliere landen en de Zending.

In het Februari-Nr. van het Orgaan der Ned. Zendingvereeniging bespreekt Zending J. Verhoeven, onder het opschrift: „Eene schoone erfenis bedreigd”, den terugkoop door den Staat der particuliere landerijen in West-Java. Hoewel erkennende, dat deze maatregel stellig ten goede kan komen aan de maatschappelijke belangen van de Inlandsche bevolking dier landen, kan deze, z. i., voor den zendingarbeid onder de bewoners van het platteland, een ernstig verlies beteekenen.

Een gedeelte van het betoog, waarop de schr. zijn meening grondt, laten wij hier volgen:

„Het vreedzaam voortwerken van de verheven beginselen van Christus wordt in de binnenlanden van Java het meest bemoeilijkt door Art. 71 van ons Regeeringsreglement, waarbij bepaald wordt, dat „alle huishoudelijke belangen van den Inlander” moeten geregeld worden door het dorpsbestuur, waarin de Mohammedaansche dorpspriester als zoodanig zitting heeft, en vooral door zijne dagelijkse inkomsten ook „de eerste viool bespeelt.” Het wel en wee van den vreesachtigen Inlander berust in de hand van dit bestuur, dat onmogelijk kan ge-

controleerd worden door gebrek aan voldoende aantal betrouwbare Europeesche controleerende ambtenaren. Diep ingrijpend is daarom het verschil in de levensomstandigheden van den bewoner van Particuliere met dien van Gouvernementslanden. Slechts in een enkel geval kan dat verschil hier worden aangeduid: op Particuliere landen kan ieder huisgezin — Moslimsch of Christelijk — zooveel bouwgronden erfelijk individueel bezitten, als het ter verbouwing zijner levensmiddelen noodig acht. Naar verhouding van den geoccupeerden bouwgrond, wordt ieder gezin — volgens aanwijzing van daartoe bestaande Gouvernementsbepalingen — in de op te brengen belastingen hoofdelijk aangeslagen door den landeigenaar, in wiens belang het ook is, den landbouwer te beschermen en te handhaven in de verkregen rechten op den grond, wijl daardoor ook de waarde van het Particuliere land wordt bepaald. Verandering van godsdienst bij den opgezetene brengt geen verandering in zijne rechten op den grond, wijl tusschen den landeigenaar en den landbouwer geen Mohammedaansch dorpsbestuur is ingeschoven.

„Op Gouvernementsgronden daarentegen geschiedt de aanslag in de belastingen — met uitzondering van de bedrijfsbelasting — dorpsgewijze. Het dorpsbestuur bepaalt het aandeel, dat ieder hoofd van een gezin in die lasten zal dragen, en zoo ook in het aandeel, dat ieder huisgezin van de aan het dorp toebehoorende communale gronden ten eigen gerieve zal mogen bebouwen. Nu is dat bestuur Mohammedaansch en handhaaft alzoo het Mohammedaansch rechtsbeginsel, dat geen „onreine” (b.v. een Christen), gelijke rechten kan hebben met den „reine” (den Mohammedaan). 't Is daarom, dat men in de zendingberichten, vooral van Midden- en West-Java, telkens verhaald vindt, dat aan een huisgezin, hetwelk belangstelling toonde in- of overging tot den Christelijken godsdienst, zijn aandeel in de communale gronden werd ontnomen, of dat het officieel aanzegging kreeg zijn dorp te verlaten. Zoo werd onlangs aan onze weduwe Moerti haar wettig aandeel in de gronden van haar dorp ontnomen, alleen omdat zij met hare drie kinderen zich aansloot bij onze Christelijke gemeente, alhoewel zij in haar dorp bleef wonen. De officieele onteigening dier gronden, die voor Moerti een waarde van minstens f 30 per jaar vertegenwoordigden, werd gemotiveerd met de verklaring „an het Mohammedaansch dorpsbestuur: „Een Christen kan geen aandeel hebben in bouwgronden, toebehoorende aan een Mohammedaansch dorp.” Onze Gouvernements-ambtenaren behoeven van zoodanige onteigening niets te merken, want het totaal der belastingen, aan dat dorp opgelegd, wordt evengoed in 's lands kas gestort. En zijne hooven aanklagen, waagt de Soendanees niet.”

De schr. hoopt ook daarom, dat in de dorpsbesturen in de aldus weer domeinenland geworden streken, geen priester meer zitting hebben zal en herinnert er aan, dat de antipathie van de Moh. geestelijken tegen de uitbreiding van het Christendom in den regel eene geldkwestie is, en slechts als bij uitzondering voortkomt uit een godsdienstig geloof.

Tijdschrift voor Nijverheid en Landbouw in N.-I.

In de Nov.-Dec.-afl. behandelt Mr. L. A. K. Koff de „Vergunningen tot mijnbouwkundige opsporingen in Ned.-Indië”, waarmede de schr. beoogt een beeld te geven van de praktijk der mijnordonnantie, zooals men die bijv. uit de verschillende bekendmakingen in de Javasche Courant kan leeren kennen.

Een volgend opstel is getiteld: Economisch nieuws van de Duizend-eilanden. Grootendeels aan de hand der verslagen van de vereeniging „Bataviasche Afdelingsbank”, geeft de schrijver, „Ganesa”, een overzicht van hetgeen, middels credietverstrekking, is verricht om de bewoners dier, ten N.-N.-W. der baai van Batavia gelegen eiland-groepen economisch op te heffen. Blijkbaar is het aan die bewoners verstrekte kapitaal, hoofdzakelijk ten behoeve van den bouw van vaartuigen, voor de vischvangst, het onderhoud van klappertuinen, voor den handel, vooral in copra, en voor de bereiding van droge visch wel besteed voor het doel, waarvoor het geleend is. In den korten tijd van het bestaan der Afdelingsbank ging de bevolking door haar toedoen zichtbaar vooruit.

De schr. hoopt daarom, dat thans ook hulpverschaffing „van anderen kant” niet zal uitblijven en eindigt, met een aanhaling uit het 2e jaarverslag van genoemde Bank: „De bewoners dezer eilanden staan op een lagen trap van ontwikkeling, slechts zeer weinigen kennen het arabisch schrift; eenig onderwijs zou veel nut kunnen stichten. Gedurende een halve eeuw zijn zij het slachtoffer geweest van het pachtstelsel; er valt hier veel goed te maken.”

Overigens bevat deze afl. van het Tijdschr. voor Nijverh. en Landb. nog de volgende bijdragen:

HOTEL VAN ZEBEN - CAFÉ-RESTAURANT,
Wagenstraat 44, TEL. 411. DEN HAAG.

LOGIES met ONTBIJT vanaf f1.50, PLAT DU JOUR van 12-2 uur à f0.50, DINERS vanaf f0.80 en hooger van 4½-7½ uur. Restaurant à la Carte gedurende den geheelen dag.

Aanbevelend, v. ZEBEN.

Magazijn van HEERENHOEDEN en PELTERIJEN.
EDUARD PELGER,

PRINSESTRAAT 35, - 's-GRAVENHAGE.
— TELEPHOON 3902. —

A. SCHARENBERG,
HOFLEVERANCIER.

NIEUWZILVER- EN NIKKELWERKEN
HUISHOUDELIJK LUXE

TELEPH. INTERC. 2443.

HOOGSTRAAT 15, - 's-GRAVENHAGE.

NEDERLANDSCHE VEGETARIERSBOND.

Secretariaat, Brochurenhandel en Vegetarisch Bureau:

HEEMRAADSINGEL 217B :: ROTTERDAM.

waar alle inlichtingen over Vegetarisme, den Bond en zijn streven gaarne worden verstrekt en alle drukwerken te verkrijgen zijn.

LIJSTEN VAN BOEKEN GRATIS.

Leest het maandelijksch orgaan „VEGETARISCHE BODE”

onder redactie van FELIX ORTT; abonnementsprijs f2.— p. jaar.

Bekroond propagandageschrift, franco per post f0.06. — ORTT, Brieven over gezondheid, franco per post f0.12. — DR. ANNA KINGSFORD, Ware voeding, franco per post f0.80. — Vegetarisme een economische noodzakelijkheid, franco per post f0.94. —

KOOKBOEKEN franco per post f0.17 en f0.95.

Vraagt voedingsmiddelen gesteld onder toezicht van den Nederlandschen Vegetariërsbond. — Dit geeft afdoende waarborgen.

VERKOOPHUIS

GROOT DEN HAAG
HERTOGINNELAAN 103
Tramhalte lijn 3 :: VALERIUSSTRAAT.

Eenig adres voor hen die zich goed en voordelig van nieuwe of TWEDEHANDS-MEUBELLEN willen voorzien.

DAGELIJKS (ook des Zondags) GEOPEND
van 10—4 uur.

AFFIRMATIE

(LIJNEN EENER LEVENSBESCHOUWING)

DOOR G. KAPTEIJN-MUIJSKEN.

PRIJS f 2.90. IN ELKEN BOEKHANDEL VERKRIJGBAAR.

„Een boek van karakter en van idealisme; een grondtrek er van is de oprechtheid. Het is een bezielend en geestrijk pleidooi voor de erkenning onzer geestelijke waarden, voor den geestelijken levensinhoud, waarvan het heil verwacht.”

Dr. J. D. BIERENS DE HAAN, in het „Tijdschrift voor Wijsbegeerte” van Juni 1908.

„Een boek dat licht brengt... dat een wonder voor ons verrichtte, een aangrijpend boek. Van uit het hooge standpunt, dat de schrijver van „AFFIRMATIE” ons aanwijst, zien we alle draden, die de menschen spinnen, om daarlangs het hoogste te bereiken, ten slotte uitloopen in één richting.” MARGARETHA MEIJBOOM, in „De Vrouw” van 25 Juli 1908.

„Het woord lag mij op de lippen: „Affirmatie, Affirmatie, ja, erkenning, bevestiging des levens. Goddank, het woord heeft geklonken: „Affirmatie”. Ik hoor het als een felle triomphante tegenspraak! Ik hoor het als een trompetstoot, ver klinkend in de serene kalme van een helderen dag.” JOS. VAN VEEN, in „Recht door Zee” van September 1908.

„Een enkele maal gebeurt het, dat er plotseling een mooi woord, een teekende uitdrukking wordt gevonden, die een menigte verschijnselen, welke een gemeenschappelijk kenmerk bezitten, samenvat. Zoo heeft Mevr. KAPTEIJN-MUIJSKEN in een merkwaardig boek, waarop ik in verband met eenige andere werken terugkom, het woord „AFFIRMATIE” gebruikt, daarmee een naam gevende aan het zichtbaar streven, om overal weer regels op te stellen voor ons leven en vaste vormen te vinden voor onze waarde-bepalingen... Er wordt gestreefd naar bevestiging en binding.” R. CASIMIR, „De Ploeg”, Oktober 1909.

Uitgave van SCHELTEMA & HOLKEMA's Boekhandel te Amsterdam.

Bietsuiker in Australië. — De carnaval-vereeniging in de Philippijnen. — Synthetische katoensjoeke. — Fransch West-Afrika. Zijne verkeerswegen en zijne producten. — Ter bestrijding van den klapperschild-luis (*Aspidiotus destructor*), door Dr. M. Schwarz. — Productenmarkt en wisselkoersen over de maanden Nov. en Dec. 1910.

Inlandsch credietwezen.

Het volgende is ontleend aan het Verslag van het Inlandsch Credietwezen, loopende tot September 1910 (De statistieke gegevens omtrent het bedrijf der afdelingsbanken betreffen het boekjaar 1908-1909), opgemaakt door den Inspecteur H. Carpentier Alping.

Het aantal Afdelingsbanken op Java en Madoe-ra is gestegen tot 70, waarvan, gezamenlijk met eenige banken in de buitenbezittingen, door de Regeering een bedrag beschikbaar werd gesteld van f 1.830.000.—. Hiervan werd niet of nog niet door de banken opgenomen = 186.500.—; terugbetaald werd f 93.000.—, zoodat op 1 Juli 1910 door de gezamenlijke banken aan de Regeering, uit hoofde van verstrekt werkkapitaal, was verschuldigd een bedrag van f 1.550.500.—. Over het algemeen genieten de banken het vertrouwen van het publiek en kunnen zij, zij het ook niet tegen een lagen rentevoet, zich vrij gemakkelijk werkkapitaal verschaffen door het aannemen van deposito's van particuliere — ook inlandsche — zijde aangeboden.

De bemoeijing der banken strekte zich in hoofdzaak uit tot de credietverleening ten behoeve der zeevisscherij (hoewel weinig visschers en varenslieden van de gelegenheid gebruik maken, voor vee-teelt, cultures en landbouwdoeleinden, aankoop en inhuur van gronden, inlossing van in pand gegeven gronden, aanschaffing van huisraad, onkostenbestrijding bij huwelijken, enz., inlossing van pandgoederen, bouw van dessaloemboengs, enz. enz.)

Als een bewijs, hoezeer de werkzaamheden dezer betrekkelijk jonge instelling zich gaandeweg uitbreiden, zij aangegeven, dat bij het opmaken van het verslag, behalve het personeel, met de algemeene leiding belast, 15 gewestelijke ambtenaren bij het Inlandsch credietwezen in dienst waren, terwijl het aantal mantri's tot 212 steeg.

Behalve deze en andere bijzonderheden, de afdelingsbanken betreffende, bevat het verslag ook gegevens omtrent dessa-banken en dessa-loemboengs, instellingen, die gaandeweg in populariteit toenemen en wier aantal voortdurend wordt uitgebreid. Jammer is het, dat de verslaggever betreffende het beheer der loemboengs moet aantekenen: „De eerlijkheid van de beheerders der loemboengs en van de gecommiteerden liet meermalen veel te wenschen over; het aantal wegens knoerijen ontslagenen en door den rechter veroordeelden is bedroevend groot.“ Dezelfde klacht, die helaas ook telkens geuit wordt ten opzichte van inlandsche geëmployeerden bij den Gouvernements-pandhuisdienst.

Teysmannia.

All. 12 van jaarg. 1910 bevat de volgende artikelen: Over den grond van Java, door Dr. E. C. Julius Mohr (slot). — Een practisch boek voor den rubberplanter, door Dr. C. J. J. van Hall. — Het aanleggen van siertuinen, door A. de Koning. — Korte aantekeningen over kina (vervolg), door Dr. A. Rant. — Twee afwijkende vormen van de klap-pervruucht, door Dr. W. G. Boorsma. — Aanteekeningen omtrent enkele Euphorbiaceën, door Dr. W. G. Boorsma. — Aetherische oliën. — Saccharine-conferentie. — Vette oliën, door Dr. A. W. K. de Jong. — Java-coca vergeleken met Erythroxylo-nococa, door Dr. A. W. K. de Jong. — Bemestings-proef met Perlisguano, door Dr. A. W. K. de Jong.

Handels- en Scheepvaartstatistiek.

Ter Landsdrukkerij te Batavia is verschenen de jaarlijksche statistiek (over 1909) van den handel en de in- en uitvoerrechten in Nederlandsch-Indië. Samengesteld bij het Hoofdbureau der in- en uitvoerrechten en accijnsen.

Aan dit uitvoerige cijfermateriaal ontleenen wij slechts, dat de totale waarde van den algemeenen invoer in 1909 bedroeg f 281.636.258, tegen f 280.561.559 in 1908. In 1905, '06 en '07 bedroegen deze cijfers respectievelijk f 217.781.741; 285.888.393 en 247.270.702).

De waarde van den algemeenen uitvoer wijst een bedrag aan van f 455.994.194, tegen f 470.614.604. In 1905, '06 en '07 respectievelijk f 309.103.428; 330.929.642 en 470.714.604.

Deze cijfers leeren dus dat 1909 ongunstig bij de voorafgaande periode 1905-08 afsteekt; valt bij den invoer slechts geringen vooruitgang te constateeren, de waarde van den uitvoer is zelfs beduidend minder geweest dan in 1908.

Bij deze statistiek is een andere gevoegd, nl. die van de scheepvaart in Ned.-Indië, eveneens loopend over 1909 en samengesteld bij de Afdeling Scheepvaart van het Departement der Marine aldaar.

De Katholieke Missiën.

In het jongste Nr. van de Katholieke Missiën is het eerste gedeelte van een artikel in „De Surina-mer“ overgenomen, waarin de schrijver, de heer J. J. Halffide, de vraag stelt: Kan de mensch zich werkelijk aan vreemde luchtstreken gewennen? Als het vervolg en slot dier studie zal zijn verschenen, hopen wij er op terug te komen; voorloopig zij medegedeeld, dat de schr. zich aan de zijde van Dr. Kohlbrugge schaart, die ongeveer hetzelfde onderwerp wetenschappelijk behandelde in het Februari-Nummer van „De Vragen van den Dag“, en tot de conclusie kwam, dat, wat betreft den Euro-peaan, deze niet in de tropen kan acclimatiseeren.

De Indische Mercuur. 1911. No. 7.

Inhoud: De Inlandsche weefkunst in Ned.-Indië. Voordracht van den heer J. E. Jasper voor de Ned. afdeling der N.-I. Mij. voor Nijv. en Landb. — Invoer van thee in Turkije. — Kultuurberichten. (Nieuwe koffiesoorten op Java. — Onteigening van particuliere landerijen op Java. — Bosch-exploita-tie in Ned.-Indië. — De bacoencultuur in Surina-me, enz.) — Kleine mededeelingen. (De „Korte be-richten van het Dep. van Landb. in N.-I., enz.) — Financieele berichten en verslagen, zoomede de ove-rige vaste rubrieken.

Weekblad voor Indië.

No. 39 bevat o.m. de navolgende bijdragen: Het Ned.-Ind. Onderw.-Genootschap, door J. F. H. A. Later. — Een Chineesch schoolboek (slot), door H. Börel. — Met den ballon „Batavia“ op zee met afb., door X. — Herinneringen van een „oudgast“ (vervolg). — Bijblad voor dames: De Duitsehe vrouw in de koloniën, door M. van Geuns.

Ten slotte zij de aandacht van belangstellenden gevestigd op de navolgende uitgave, het resultaat der onderzoekingen van de bekende wetenschappe-lijke Trinil-expeditie op Java, waarvan de uitvoeri-ge titel luidt:

Die Pithecanthropus-Schichten auf Java. Geologi-sche und paläontologische Ergebnisse der Trinil-Ex-pedition (1907 und 1908), ausgeführt mit Unterstüt-zung der akademischen Jubiläumsstiftung der Stad Berlin und der Königlich Bayerischen Akademie der Wissenschaften. Herausgegeben von M. Leonore Se-lenka und Prof. M. Blanckenhorn, unter Mitarbeit zahlreicher Fachgelehrter. Mit 32 Tafeln und zahl-reichen Textabbildungen. (Leipzig, W. Engelmann).

Leeszaal HEULSTRAAT 17. DEN HAAG.

- De Sumatrapost t/m 27 Januari '11.
- De Padanger idem.
- Nieuws v/d. Dag v. N.-I. t/m 27 Jan. '11.
- Nieuwe Soer. Crt. t/m 24 Jan. '11.
- Het Bat. Nieuwsblad t/m 25 idem.
- De Locomotief t/m 25 idem.
- De Sumatrabode t/m 26 idem.
- Soer. Handelsbl. t/m 24 Jan. '11.
- Weekblad voor Ned.-Ind. No. 40.
- De Ind. Mercur No. 8.
- De Baniër No. 3 en 4.
- Handelsberichten v/h. Dep. v. Landbouw.
- Kort verslag verg. 2e Kamer St.-G.
- Vele Maleische en Chineseche bladen.
- Een Adatwetboekje voor heel Indië.
- De Ind. Gids van Febr. en vele andere tijdschriften.

MEDEDEELINGEN.

Van het Dag. Bestuur der Vereeniging:

VERSLAG DER STUDIE-COMMISSIE van de Vereeniging „Oost en West“ over het jaar 1910.

Aanbieding. Ingevolge al. 2 van art. 8 van het Reglement voor de Studie-Commissie, wordt aan het Hoofdbestuur der Vereeniging het verslag over het jaar 1910 aangeboden.

Bestuur. In het bestuur der Commissie kwam in zooverre verandering, dat de Secretaris, de heer Mr. Th. B. Pleyte, te Amsterdam, wegens zijne be-noeming tot Voorzitter van den Raad over de Scheepvaart aldaar, voor het Secretariaat bedankte en vervangen werd door het bestuurslid E. v. Assen.

Correspondent. Dr. Hazen te Batavia bleef als correspondent in Ned.-Oost-Indië werkzaam. Vergaderingen. In het Verslagjaar wer-den de navolgende vergaderingen gehouden: a 26 Februari 1910;

EVERSEN & Co.
Tasmanstraat 142-148.
Telefoon 1854. DEN HAAG.
STALHOUDERIJ.
Levering van maand-Équipages.

A. A. BOLT
CONFISEUR & PATISSIER
& HOFLEVERANCIER
BANKASTRAAT 4f, 4c, 4d, 4e
's-GRAVENHAGE
ECHTE INDISCHE SPEKKOEK
OOK VERKRIJGBAAR IN „BOEATAN“
HEULSTRAAT 19

Goosen & Swagerman.
DEN HAAG, Boekhorststr. 149.
DEN BOSCH, Vughterstr. 17.
VLEUGELS, PIANO'S, INGEBOUWDE PIANO'S ORGELS.
VERHUUR-
PIANO'S van f 5.— p.m. off f 50.— p. j. af.
VLEUGELS van f 8.— p.m. off f 80.— p. j. af.
SPECIALE INRICHTING VOOR HET GEREEDMAKEN VOOR DE TROPEN.

Een flinke knevel
binnen 4 weken door gebruik van ééne dosis v. onze beroemde Kruidenbalsem.
Geheel nieuwe methode. Volkomen garantie. Geen succes, geld terug.
Ook uitstekend tegen kale vlekken en haaruitval.
Zending franco (geheim verpakt), na ontvangst van postwissel à f 0.75 (ook postz.), remb. f 0.90.
Bestelt ééne doos en de uitwerking zal u ver-bazen. Indien na gebruik het succes nog niet geheel bereikt is, dan leveren wij den Kruiden-balsem verder geheel gratis, totdat het succes volkomen verkregen is.
CHEM. LABORATORIUM „HOLLANDIA“, v.d. Duijnstraat 10, Rotterdam.

B. DERKSEN
Brood- en Beschuitfabriek
„De Oude Vette Hen“
bij het Raadhuis Den Haag Tel. 2480.
Geregelde bezorging door alle wijken van Den Haag, Scheveningen en Rijswijk.
LUNCHROOM.
AFTERNOON-TEA.

- b. 26 Mei 1910;
c. 24 September 1910.

Finantieel beheer. De ontvangsten bedroegen f 300.—; uitgaven f 51.17; blijft f 248.83. Deze gelden zijn in beheer bij de Spaarbank van de Maatschappij tot Nut van het Algemeen, Kantoor West-Einde, te 's-Gravenhage.

Werkzaamheden. Met betrekking tot de in Nederland studeerende Europeesche jongelieden van West-Indische afkomst, waarmede de Commissie in verslagjaar bemoeienis had, kan worden bekend gesteld, dat deze zich tot een tweetal heeft uitgestrekt.

Eén hunner studeert thans aan de Technische Hoogeschool te Delft voor de betrekking van Ingenieur; de andere aan de Hooge School te Leiden, met het doel zich te bekwamen voor de betrekking van ambtenaar bij de Rechterlijke macht in Ned.-Indië.

Van beiden kwamen steeds gunstige berichten binnen.

De Afdeling Rotterdam der Vereeniging en het Hoofdbestuur behartigen — desgevraagd — beider belangen.

Het aantal der in Nederland studeerenden van Oost-Indische afkomst bedraagt, voor zoover onze gegevens strekken, 28.

Tot de nieuw aangekomenen behoorden 2 Maleiers, afkomstig van Fort de Kock, die te Deventer de lessen der Normalschool volgen.

Bij het toezicht, hetwelk alleen dan werd uitgeoefend, wanneer daarom werd gevraagd, werden over het algemeen geene moeilijkheden ondervonden.

Enkele anderen trad de commissie tegemoet, door hen bij de moeilijkheden, welke zij bij de studie ondervonden, hulp te verlenen.

Van het verslag over het jaar 1909 werden een aantal exemplaren verzonden aan verschillende personen en instellingen, o.a. ook aan de redacties van de Maleische Nieuwsbladen in Ned.-Indië, met uitnodiging aan den inhoud daarvan hunne aandacht te schenken, en, als het kon, hunne beschouwingen en opmerkingen, waartoe het aanleiding zou geven, ter ouzer kennis te brengen.

Aan dit verzoek is door verschillende redacties voldaan en daarbij met ons streven sympathie betuigd.

Namens de Studie-Commissie:

(w.g.) MR. J. E. HEERES, Voorzitter.
(w.g.) E. VAN ASSEN, Secretaris.

Van de Afdeling 's-Gravenhage:

Op een daartoe door het Bestuur van de Afdeling 's-Gravenhage van de Vereeniging „Oost en West” gedaan verzoek aan de administratie van het „Soerabajasch Handelsblad” om gratis toezending van een exemplaar van dit blad voor de leestafel dezer afdeling aan de Laan van Meerdervoort 195, ontving het Bestuur het hier volgende antwoord:

Belangstelling in „Oost en West” brengt mij er toe U voortaan het Soer. Handelsblad gratis toe te zenden.

Echter merk ik U op, dat het een treurig verschijnsel is, dat de duizenden Oud-Indiërs in Den Haag nog geen behoorlijke leestafel van Indische bladen kunnen bekostigen. Moge hierin verandering komen.

Hoogachtend, Uw. dw. dn.
(w.g.) M. VAN GEUNS.

Met dezen wensch stemt het Bestuur der afd. gaarne in.

Herinnering aan de Jaarl. Algem. Verg. der Afd. op 27 dezer, 8½ n.m., Laan v. Meerdervoort 195. (Zie vorig Weekblad).

Van de Afd. Leiden:

Jaarlijksche Algemeene Vergadering op Dinsdag 28 Februari 1911, 'smiddags te 4 uur, in het Nutsgebouw (Steenschuur).

Punten van behandeling:

- Jaarverslag over 1910.
- Rekening en verantwoording over 1910.
- Verkiezing van twee Bestuursleden in verband met de periodieke aftreding van de heeren P. E. Schotel en Mr. E. Rijke.
- Verkiezing van afgevaardigden en plaatsvervangende afgevaardigden ter Algemeene Vergadering der Vereeniging.
- Opmaken van een kandidatenlijst voor de voor de Afdeling openvallende plaats in het Hoofdbestuur door het periodiek aftreden van het lid Mr. J. E. Heeres.
- Rondvraag.

Namens het Bestuur:
De Secretaris, MR. ED. RIJKE.

Van de Afdeling Amsterdam:

VOORDRACHT van Mevrouw L. J. HISSINK—SNELLEBRAND, werkzaam bij het Onderwijs in Nederlandsch-Indië.

Onderwerp:

Is verandering van den huidige maatschappijken toestand der Nederlandsch-Indische paupers noodig? Is verbetering mogelijk?

op Donderdag 23 Febr. 1911, des avonds te 8 ure, in een der zalen van het AMERICAN-HOTEL (ingang Marnixstraat).

Voor introductie van niet-leden wende men zich tot een der bestuursleden, die zich aan den ingang der zaal zullen bevinden.

De spreekster houdt zich voor debat aanbevolen en zal gaarne, na afloop van de voordracht, op vragen om nadere toelichting antwoorden.

Namens het Bestuur,
C. DE VRIES, Secretaris.

Van de Afd. „Utrecht en Omstreken”:

Algemeene Vergadering op Vrijdagavond 24 Februari 1911, te 7¼ uur precies in 't Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen. (Balconzaal).

Agenda:

1. Verslag Secretaris.
2. Verslag Penningmeester.
3. Verkiezing van 2 bestuursleden, die aan de beurt van aftreden, doch herkiesbaar zijn.
4. Verkiezing van 2 Afgevaardigden ter Algemeene Vergadering.
5. Benoeming van 2 leden ter nazien der kasrekening.
6. Algemeene mededeeling.
7. Rondvraag.

Na de Algem. Verg. om 8¼ uur:
VOORDRACHT van den Weled.zeergel. Heer Dr. I. BOLDING.

Onderwerp:

Over de Nederl. West-Indische eilanden meer in 't bijzonder over de plantengroei aldaar, met lichtbeelden.

Voor introductie wende men zich tot den Secretaris der Afdeling, E. van Blokland, Korte Jansstraat 25bis.

Vereeniging „Moederland en Koloniën”:

Vergadering op Dinsdag 28 Februari a.s., 7½ uur 's avonds, in het Zuid-Hollandsch Koffiehuis (Groenmarkt).

Agenda:

1. Verslag der commissie tot het nazien van de rekening en verantwoording over 1910.
2. Verslag van het Bestuur over het afgelopen jaar.
3. Verkiezing van 7 Bestuursleden, ter voorziening in de plaatsen, opengevallen door het overlijden van den heer J. L. Swart, het uit-treden tusschentijds van de heeren P. C. Hoynck van Papendrecht, P. J. Kooreman, het bedanken van den heer C. G. van Baerle en het periodiek aftreden van de heeren J. W. Stemfoort (Voorzitter), J. M. Pijnacker Hordijk en G. Nypels (Secretaris). De heer Stemfoort stelt zich niet herkiesbaar.
4. Rondvraag.

8¼ uur VOORDRACHT van den heer W. J. M. MICHELSSEN. Onderwerp:

Een en ander naar aanleiding van de herziening van de politieke contracten ter Oostkust van Sumatra.

Introductiekaarten te bekomen bij den Secretaris, Willem de Zwijgerlaan 5, den Haag.

Namens het Bestuur:
De Secretaris: G. NYPELS.

Van het Informatie-Bureau:

Heulstraat 17, Den Haag.

Voor den dienst in Nederlandsch-Indië is de uitzending noodig van ingenieurs, in het bezit van het diploma van mijn-ingenieur bedoeld bij art. 118 der Hooger-onderwijswet (Staatsblad 1905, no. 181).

Zij, die in aanmerking wenschen te komen, behooren zich bij gezegeld adres te wenden tot het Departement van Koloniën, onder overlegging van:

- a. het diploma;
- b. een bewijs van goed maatschappelijk gedrag, afgegeven na dagteekening dezer bekendmaking door den burgemeester hunner woonplaats;
- c. hunne geboorte-akte;
- d. een door den Commissaris der Koningin in de betrokken provincie afgegeven certificaat, ten

Indisch Restaurant

□ Vereeniging OOST EN WEST. □

LAAN VAN MEERDERVOORT 195

□ TELEPHOON No. 2655. □

INDISCHE KOKKIE

□ PLAT DU JOUR f1.— □

DINERS van f1.50

UITZENDING van DINERS
- en allerlei SCHOTELS. -

P. B. VAN MOORSEL & Co.

KERKPLEIN 11-12 TORENSTRAAT 5-6
NAAST HET HOOFDPOSTKANTOOR DEN HAAG
TELEFOON N°. 2898

GOEDKOOPST ADRES VOOR HET GEHEEL OF
GEDEELTELIJK INSTALLEREN VAN WONINGEN

WISBRUN & LIFFMANN.

VEENESTRAAT 35-37. Tel. 2503. DEN HAAG.

Dames Modeartikelen.

Zijden stoffen, Fluweelen, Kantstoffen.
Alle soorten Garneeringen, enz.

Balartikelen.

Voor den Handel en Industrie.

Indien U nog niet is geabonneerd, gelieve dan uw bedrijf (voor het desbetreffend vakblad) en adres op te geven. Zonder twijfel zal U zich abonneren. Proefnr. wordt gratis gezonden.

Het Weekblad voor den Handeldrijvenden
en Industrieelen Middenstand,

verschijnt in 4 verschillende éditie.

Amsterdam = Amstel 18.

Gemeubileerd Huis

in DUINOORD (DEN HAAG) te huur. Zeer geschikt voor Indische familie met verlof.

Huurprijs f 720 per jaar.

Te bevragen: N. LOEB, Noordeinde 109,
DEN HAAG.

Een nieuw boek van de bekende schrijfster

NANNIE VAN WEHL

Deze maand verschijnt:

De kleinkinderen van Mevrouw Beukema

Een boek voor jonge dames van 16—18 jaar.

:- Met teekeningen van C. J. ROVERS :-

Prijs f 2.50. In prachtband f 2.90

Officiële Berichten.

Uit de Javasche Courant van 24 Januari 1911. No. 7.

Benoeemingen, enz.

Civiel Departement.

Verleend: een jaar verlof aan den commies F. C. de Hosson, den houtvester J. E. Drayton Lee, den controleur C. E. Croes, den vendumeester E. B. Sauerbier, den houtvester C. R. S. Ritsema van Eck, den opzichter E. M. C. Reising, den commies E. Bokhorst, den kantoorchef H. F. Th. van der Heijden.

Benoemd: tot adjunct-griffier van de landraad Bandoeng P. P. Selim, tot lid van den gewestelijk raad van Kediri Mr. C. W. Wormser, tot referendaris bij het Dep. van O. E. en N., P. de Man, tot inspecteur van het Inl. onderwijs, ter beschikking van den Dir. van O. E. en N., A. G. Boes, tot wedana van Tjidamar Raden Kandoeroean Soemawinata, van Tjilakotat Raden Kandoeran Wirabrata, tot tijdelijk civiel gezaghebber in Zuid-Nieuw-Guinea J. A. W. Coenen.

Overgeplaatst: naar Magelang de onderwijzer A. J. Thiel, naar Kendal Ph. A. Broekhuijsen, naar Malang A. H. Haak, naar Tegal P. A. E. Junod.

Benoemd: tot onderwijzer te Malang B. H. Stolte. Toegevoegd: aan den Resident van Benkoelen de opzichter J. W. Coorengel, aan den chef der irrigatie-afdeeling te Pemali-Tjomal de architect J. K. C. Fehr.

Geplaatst: te Semarang de ingenieur J. G. H. Willems.

Benoemd: tot klerk bij het Dep. van Gouv. bedrijven J. F. Rozenburg.

Militair Departement.

Ontslagen: eervol als militaire commandant der Westerafdeeling van Borneo, de majoor der inf. F. Schütt.

Benoemd: als zoodanig de majoor der inf. P. A. van Waasdijk.

Ontslagen: op verzoek eervol de kapitein der inf. G. Radersma, de majoor der gen. J. B. in 't Veld en de luit.-kolonel bij de militaire administratie J. W. H. Schroeder.

Overgeplaatst: naar Semarang de 1e luit.-magazijnmeester C. J. Saraber.

Verleend: een jaar verlof aan den havenmeester te Soemenep W. M. van Someren.

Uit de Javasche Courant van 20 Januari 1911. No. 6.
Civiel Departement.

Verleend: een jaar verlof aan den ambtenaar bij

de in- en uitvoerrechten H. J. van Ewijk, den opzichter B. O. W., M. Obdeijn, den commies E. P. Naessens, den adjunct-inspecteur bij den veeartsenijk. dienst P. Ph. van der Poel, den houtvester K. Soeters, vijf maanden aan de verpleegster Mej. N. Smit en een jaar binnenlandsch verlof aan de hulponderwijzeres Mevr. A. A. van Ginkel-van Lakerveld.

Ontslagen: op verzoek eervol de klerk C. H. L. Croes, de commies Th. R. J. H. Overbeek Bloem, de klerk Ch. F. Bendsneijder, de directeur der B. O. W., W. B. van Goor.

Benoemd: tot kantoorchef 1e kl. J. T. Huppe, tot hoofdcommies-kashouder M. Pley, tot ingenieur J. A. Verhoog en J. R. van Alphen, tot hoofdingenieur J. F. P. Richter, tot teekenaar bij het mijnwezen W. H. Loman, tot wedana van Banjoemoedal Mas Kartokoesoema.

Geplaatst: in de res. Palembang de civiele gezaghebber D. L. Simons, in de res. Menado de id. H. H. A. Schulze, te Soerabaja de onderwijzeres Mej. C. L. H. van Leersum, te Makassar Mej. F. M. Wetjen-Zaalberg.

Overgeplaatst: naar Makassar de verificateur J. W. Winter en J. C. H. Brugman.

Militair Departement.

Verleend: een jaar verlof aan de 1e luitenanten J. H. F. Gelpke en J. de Vries.

Ontslagen: op verzoek eervol de majoor der inf. B. Filet en de luit.-kolonel E. A. van Kappen.

Bevorderd: tot kapitein de 1e luit. der inf. F. P. A. van Gheel Gildemeester.

Benoemd: tot adjudant van den chef der genie te Batavia de 1e luit. P. H. W. Sitsen.

Gesteld: op non-activiteit de kapitein der artillerie W. H. C. Holle.

Geplaatst: te Batavia de 1e luit. J. C. A. Bannink.

Overgeplaatst: bij het 8e bat. de 1e luit. J. A. van Kesteren, naar Eurekang de kapitein G. A. Tideman, bij het garnizoensbat. der W.-afd. v. Borneo de kapitein W. L. Eindhoven, der Z.- en O.-afd. van Borneo de 1e luit. F. H. Ilgen.

Geplaatst: te Batavia de off. van gezondh. H. van Zanten.

Overgeplaatst: naar Singkawang de off. van gezondh. P. J. Ellehoj en H. C. Jans, naar Moeara Teneh de id. A. Greve, naar Padang de id. A. S. B. U. Gundesen, naar Atjeh de id. W. C. van Raadshooven, naar Magelang de id. P. Th. Justesen, naar Boeton de id. P. Cool.

Benoemd: tot 2en machinist bij de Gouv.-marine W. Koot.

blijke, dat voldaan is aan de verplichtingen, welke voor hen uit de wet op de nationale militia zijn voortgevloeid.

In het adres moet worden vermeld, of de candidaat gehuwd is en c.q. het aantal zijner kinderen.

Door een vanwege het Departement van Koloniën in te stellen onderzoek zal moeten blijken van fysieke geschiktheid voor den Indischen dienst.

Aan de uitzending is verbonden:

a. overtocht voor gouvernementsrekening als passagier der 1ste klasse, c.q. ook voor het wettig gezin;

b. eene gratificatie voor uitrusting, ten bedrage van f 1500 (een duizend vijf honderd gulden);

c. eene voorloopige bezoldiging van f 100 's maands, ingaande met den dag van inscheping naar Nederlandsch-Indië.

Zij, die ter beschikking van den Gouverneur-Generaal worden gesteld, verbinden zich tot teruggave van alle gelden, welke aan hen en te hunnen behoeve zullen voldaan ter zake van toelage gedurende de reis, overtocht en van gratificatie voor uitrusting, indien zij binnen den tijd van vijf jaren na aankomst in Nederlandsch-Indië, anders dan ten gevolge van welbewezen ziels- of lichaamsgebreken, buiten toedoen ontstaan, uit 's lands dienst worden ontslagen, of indien zij niet binnen den hun aangeewezen tijd naar Nederlandsch-Indië vertrekken, dan wel de reis derwaarts moedwillig afbreken.

Het activiteits-traktement gaat in Indië in met den eersten der maand volgende op die waarin de benoeming door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië zal hebben plaats gehad en de betrekking zal zijn aanvaard.

Het traktement is onderworpen aan eene korting van 2 pct. ten behoeve van de burgerlijke pensioenen en van 5 pct. voor de gewone bijdrage aan het Weduwen- en weezenfonds voor burgerlijke ambtenaren in Nederlandsch-Indië. Bovendien is bij eerste indiensttreding te voldoen, ten behoeve van laatsigebenoemd fonds, door gehuwden twee maanden en door ongehuwden ééne maand traktement. Bij bevordering, door gehuwden tweemaal het bedrag der verhooging over ééne maand, door ongehuwden éénmaal. Bij huwelijk ééne maand traktement.

Deze contributiën zijn te voldoen in twaalf maandelijksche termijnen. Eene contributie in eens is in geval van huwelijk nog verschuldigd wegens verschil in leeftijd der echtgenooten, wanneer dat verschil meer dan negen jaren bedraagt.

(Ned. Staatscourant van 18 Febr. 1911, No. 42).

Brengt een bezoek aan de Tentoonstelling in BOEATAN.

Haagsche Philatelisten-Vereeniging

OPGERICHT 17 APRIL 1897

Erkend bij Kon. Besl. van 20 April 1903, No. 58, Staatscourant No. 110

De Vereeniging stelt zich ten doel:

- 1o. De bevordering der postzegelkunde in het algemeen;
- 2o. Het verzamelen van postzegels en poststukken tusschen hare leden te bevorderen en te vergemakkelijken.

In het bijzonder tracht zij dit te doen door:

- a) het doen circuleeren van koopboekjes, samengesteld door hare leden;
- b) het uitgeven van een tijdschrift;
- c) het vormen van een bibliotheek;
- d) het doen circuleeren van tijdschriften;
- e) het houden van verlotingen;
- f) het houden van bijeenkomsten.

Alle verdere inlichtingen worden verstrekt door den Secretaris

W. DOZY - Bezuidenhout 361-6.

VACANT

R. PEUKERT

FIRMA F. HINTZE

KUNST-EN IVOORDRAAIER
SPUISTRAAT 60 DEN HAAG

SPECIALITEIT IN ZELF VERVAARDIGDE NATUUR BARNSTEENEN SIGAREN- EN SIGARETTENPIJPEN

RUIME KEUZE MEERSCHUIMEN EN HOUTEN PIJPEN

WANDELSTOKKEN.

REPAREREEN VAN PIJPEN, WANDELSTOKKEN, WAAIERS.

Varieté „FLORA”

- Wagenstraat 79-81, Den Haag. -

- TELEFOON 5719. -

REVUE.

ENORM SUCCES.

ZONDAGS

= MATINÉE. =

van 2-4 uur.

Plaatsbespreking van 10-6 uur.

Weekblad voor Indië.

onder Hoofdredactie van M. VAN GEUNS.
te SOERABAJA.

Prijs per 3 maanden f 2.50

Men kan zich abonneeren bij den agent voor Nederland: Uitgevers Maatschappij „Het Gemeenschappelijk belang” NIEUWE MOLSTRAAT 20, DEN HAAG.

VACANT

INSCHRIJVINGSBILJET.

Ondergeteekende wenscht in te schrijven

voor het hulp- of ondersteuningsfonds der Vereeniging „Oost en West”: f.....

NAAM:

WOONPLAATS:

Inzenden aan het Hoofdbureau van „Oost en West”, Heulstraat 17, Den Haag.

INSCHRIJVINGSBILJET.

De Ondergeteekende wenscht Lid te worden van de Vereen. „OOST EN WEST” en zijne contributie te bepalen op

Handteekening:

Woonplaats:

** Bij de Vereeniging „Oost en West”, Heulstraat 17, Den Haag, zijn navolgende werkjes verkrijgbaar

a. Een Boekje over onze Oost voor hen, die er niet geweest zijn, door J. H. en H. B.

Prijs: 1 exemplaar f 0.10, 50 ex. f 2.80;

voor Departementen en Leden der Maatschappij tot Nut van het Algemeen f 2.20 per 50 ex., plus 25 cent frankeerkosten.

b. Onze Oost II:

lets over den Inlander en zijn Zieleleven, door T. J. BEZEMER.

Prijs: 1 exemplaar 5 cent, 50 ex. f 2.—;

voor Departementen en Leden der Maatschappij tot Nut van het Algemeen f 1.55 per 50 ex., plus 25 cent voor frankeerkosten.

c. Onze West:

I. De Kolonie Suriname, door REMAN Irüs;

II. De Kolonie Curaçao, door M. VICTOR ZWIJSEN, Oud-Rector van Colegio „Santo Tomás” te Curaçao,

Prijs per exemplaar f 0.25.

d. Staats- en particuliere betrekkingen in onze Overzeesche Bezittingen, Werkring en Vooruitzichten.

No. I. De Bestuursambtenaren in Nederlandsch-Indië.

Prijs: f 0.25 per exemplaar.

VACANT

Vereeniging OOST en WEST

Afdeeling 's-GRAVENHAGE.

Aan het Bureau LAAN VAN MEERDERVOORT 195, zijn van 10—12 en van 2—4 uur inlichtingen te bekomen omtrent de volgende personen die werk zoeken.

Men kan die inlichtingen ook per brief vragen aan den Secretaris der Commissie voor hulp aan werkzoekenden, den heer G. C. A. DE WITT, Reinkenstraat No. 16.

Geg. Wachtm. O.-I. L., 34 jaar oud, voor geld-incasseer-werk, magazijns-knecht, portier, enz.

Eene Dame, weduwe (Duitsche), voornemens van een huishouden, ook genegen bij weduwnaar met kinderen.

Twee Dames voor het maken van uitzetten.

Een jonge dame voor het geven van lessen in teekenen en schilderen.

Twee jonge dame voor vioollessen ook aan eerstbeginnenden.

Twee heeren voor het geven van lessen in Maleisch en Javaansch, waarvan één ook in Indisch Staatsrecht.

Eene dame voor het geven van lessen in de Fransche taal en conversatielessen.

Een Heer en eene Dame voor het geven van lessen aan spraakgebrekkigen.

Eene dame voor het geven van lessen in de Engelsche taal.

Drie geg. O.-I. militairen voor of passer of magazijnknecht.

Zes dames en één heer voor pianolessen.

Drie jonge meisjes die als kind juffrouw naar Java willen.

Eene dame voor het geven van lessen in de Fransche, Duitse en Engelsche taal; hoofdaacte middelbaar Engelsch en Lager Fransch en Duitsch.

Eene dame voor hygiënische ademgymnastiek.

Eene Dame voor schrijf-, copiëer- of vertaalwerk uit het Fransch Duitsch of Maleisch

Eene Dame en een Heer voor zanglessen.

Een heer, oud-onderwijzer Kweekschool voor Inl. onderwijzers, voor het geven van lessen in de Maleische taal.

Twee bekwamelinnennaaiers, waarvan een uit naaien gaat van 9—5 uur.

Eene dame op leeftijd, nog flink voor waarnemen huishouden of gezelschap bij oud heer of dame.

Eene Dame voor administratieve werkzaamheden.

Eene jonge dame voor Gouvernante naar Indië; heeft L. en H. acte en acte Fransch.

Een geg. korp.-schrijver voor admbetrekking.

Eene baboe beschikbaar voor de de terugreis naar Indië.

Eene jonge dame (diploma muziek piano en zang), wenscht met een familie naar Indië voor les geven aan kinderen en behulpzaam in het huishouden.

Indische dienstboden kunnen zich aangeven in LAAN v. MEERDERVOORT 195 voor eene verandering van dienst, of een dienst bij een naar Indië terugkeerende familie; hetzij schriftelijk of mondeling; voor eene voorloopige opname tot het tijdstip van weder in dienst treden bestaat geen gelegenheid.

Leden van O. en W., geen direct belanghebbenden, worden verzocht hun noodig hunne hulp hierin te willen verleen.